

Integraal Beleidsplan Jeugd Gooise Meren

April 2024

Bouwstenen voor een kansrijke toekomst

gm gemeente
gooisemeren

Voorwoord

Gooise Meren is een kinderrijke gemeente; bijna een kwart van het totaal aantal inwoners is jonger dan 18 jaar. Deze kinderen verdienen allemaal een fijne jeugd en een goede toekomst. In Gooise Meren zetten we ons in om ervoor te zorgen dat alle kinderen kansrijk kunnen opgroeien. Gelukkig gaat het met veel kinderen uit onze gemeente heel goed, ook al was er een moeilijke periode door een pandemie die veel invloed heeft gehad op onze samenleving. Toch ontwikkelen de meeste kinderen zich zonder al te veel problemen tot zelfstandige en sociale mensen. Als gemeente kunnen we een steentje bijdragen aan die 'fijne jeugd en goede toekomst'. We willen een omgeving creëren waarin kinderen kansrijk kunnen opgroeien. Waarin kansengelijkheid niet het resultaat is, maar waar kansengelijkheid wordt gezien als inspanningsverplichting of het wegnemen van belemmeringen om alle kinderen de kans te geven om het beste uit zichzelf te halen. Onze ambitie, visie en doelen beschrijven we in het Integraal Beleidsplan Jeugd. Ik bied u dit plan hierbij aan.

Jeugdbeleid

Ons jeugdbeleid draait om het bouwen van een sterke sociale basis voor al onze kinderen, zodat ze gezond en gelukkig kunnen opgroeien in een kindvriendelijke omgeving. We willen dat kinderen nu en in de toekomst volwaardig mee kunnen doen in onze samenleving. Dat betekent dat ze een succesvolle schoolloopbaan moeten kunnen doorlopen en de kans krijgen om hun ontwikkelkansen optimaal te benutten. De kinderen die een steuntje in de rug nodig hebben, willen we passende hulp bieden, zodat ook zij kansrijk kunnen opgroeien.

Child Friendly Cities

In juli 2023 hebben we een overeenkomst met UNICEF Nederland getekend, waarmee we – als eerste gemeente in Nederland – deelnemen aan het Child Friendly Cities Initiative. Een Child Friendly City neemt de kinderrechten als uitgangspunt in het jeugdbeleid. Om inzicht te krijgen in hoe we dat op dit moment doen en waar verbeteringen mogelijk zijn, hebben we kinderen, jongeren en professionals naar hun mening gevraagd. De uitkomsten hiervan zijn onder andere gebruikt bij het opstellen van dit Integraal Beleidsplan Jeugd.

It takes a village to raise a child

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen in Gooise Meren kansrijk opgroeien, gaan we nadrukkelijker onze regierol oppakken en extra inzetten op de samenwerking met ouders en professionals. We gaan vaker en structureler de mening van onze kinderen vragen en meenemen in (de uitvoering van) het gemeentelijk beleid.

Een speciale dank aan een ieder die in de afgelopen tijd met ons mee heeft gedacht en zijn of haar mening heeft laten horen bij de totstandkoming van het Integraal Beleidsplan Jeugd. Dit plan is niet alleen van de gemeente, maar van ons allen. Samen maken we het verschil!

Jelmer Kruijt
Wethouder Jeugd
April 2024

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	5
Leeswijzer	6
<hr/>	
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doelgroep	7
1.3 Totstandkoming	8
1.4 Ambitie	9
1.5 Reikwijdte	9
1.6 Wettelijke grondslag	10
1.7 Vervolgstappen	10
<hr/>	
2. Visie en uitgangspunten	11
2.1 Visie	11
2.2 Uitgangspunten	11
2.2.1 Normaliseren	11
2.2.2 Een sterke sociale basis voor alle kinderen	12
2.2.3 Toekomstbestendig jeugdzorgstelsel	12
2.2.4 Samenhang	12
2.2.5 Samenwerken	13
2.2.6 Inclusieve samenleving	13
2.2.7 Veiligheid	13
<hr/>	
3. Beleidsdoelen	15
3.1 Beleidsdoelen	15
3.2 Beleidsdoel 1: Kinderen groeien gezond en gelukkig op	16
3.3 Beleidsdoel 2: Kinderen groeien op in een kindvriendelijke omgeving	20
3.4 Beleidsdoel 3: Kinderen benutten hun ontwikkelingsmogelijkheden	23
3.5 Beleidsdoel 4: Kinderen doorlopen een succesvolle schoolloopbaan	25
3.6 Beleidsdoel 5: Kinderen doen mee in de samenleving	31
3.7 Beleidsdoel 6: Kinderen krijgen passende ondersteuning als hun ontwikkeling belemmerd of bedreigd wordt.	36
<hr/>	
4. Opgaven en aanpak	47
4.1 Opgaven	47
4.2 Aanpak	48
4.2.1 Wat gaan we doen	48
4.2.2 Beleidsindicatoren	50
4.2.3 Monitoring	51
<hr/>	
5. Financieel kader	52
5.1 Begroting	52
5.2 Indicatie inzet jeugdbeleid	52
<hr/>	
Bijlage 1. Begrippenlijst	56
Bijlage 2. Programma's en activiteiten	57
Bijlage 3. Taken en verantwoordelijkheden voor een succesvolle schoolloopbaan	58
Bijlage 4. Verantwoording	60

Leeswijzer

Voor u ligt het Integraal Beleidsplan Jeugd van de gemeente Gooise Meren. Hierin beschrijven wij hoe we vorm geven aan ons jeugdbeleid.

In hoofdstuk 1 is de inleiding opgenomen: de aanleiding, de doelgroep, onze ambitie, de reikwijdte, de wettelijke grondslag en de totstandkoming van ons integraal jeugdbeleid. Ook is er aandacht voor de vervolgstappen na de vaststelling van het Integraal Beleidsplan Jeugd door de gemeenteraad.

Hoofdstuk 2 omschrijft de visie en uitgangspunten die we hanteren in ons jeugdbeleid.

In hoofdstuk 3 wordt aandacht besteed aan de uitwerking van onze beleidsdoelen. In dit hoofdstuk kijken we naar wat we willen bereiken en de wettelijke taken en verantwoordelijkheden die we hebben. Er wordt een analyse gemaakt van de huidige situatie: wat zien we, wat doen we en wat zijn aandachtspunten?

Hoofdstuk 4 blikt vooruit en schetst de contouren voor de komende periode: welke opgaven zien we en wat gaan we de komende jaren op hoofdlijnen doen om onze ambitie te bereiken? Ook staan in dit hoofdstuk de beleidsindicatoren, op basis waarvan de resultaten van ons jeugdbeleid te meten zijn en op welke manier we dit gaan monitoren.

In hoofdstuk 5 is het bijbehorend financieel kader uitgewerkt. Tot slot vindt u in de bijlagen de bijbehorende achtergrondinformatie.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Gooise Meren is een fijne gemeente om in op te groeien. In een ruim opgezette en groene omgeving met een groot en divers aanbod aan voorzieningen voor onderwijs, kinderopvang, sport, cultuur en recreatie maken kinderen uit Bussum, Naarden, Muiden en Muiderberg een grote kans op een goede start in hun leven. Gooise Meren is ook een kinderrijke gemeente, bijna een kwart van het totaal aantal inwoners is jonger dan 18 jaar. Kinderen in Gooise Meren voelen zich veelal veilig, geven aan dat zij zich gezond en gelukkig voelen en komen nagenoeg allemaal met een diploma van school. Tegelijkertijd groeit onze jeugd op in een tijdsgeest en in een omgeving waar de verwachtingen hoog liggen en waarin het lastig is om de verleidingen te weerstaan. En klein deel van de kinderen die opgroeien in onze gemeente heeft (een risico op) een minder goede start in het leven. Dit hangt samen met de extra uitdagingen waar zij mee geconfronteerd worden bij het opgroeien, denk aan uitdagingen door persoonlijke factoren zoals lichamelijke, psychosociale en verstandelijke beperkingen of uitdagingen die te maken hebben met factoren uit hun omgeving zoals geldzorgen, problematische scheidingen, een verslaafde ouder of een migratieachtergrond.

We willen graag dat alle kinderen in Gooise Meren kansrijk kunnen opgroeien. En ook vinden we het belangrijk dat de universele rechten van het kind in onze gemeente worden gewaarborgd. Daarom hebben we ons in 2023 aangesloten bij het Child Friendly Cities Initiative-programma van Unicef en mogen we ons de komende jaren kandidaat Child Friendly City noemen. Een Child Friendly City is een gemeente die opkomt voor de Universele Rechten van het kind (vanaf nu: kinderrechten) en deze toepast in het beleid en de uitvoering daarvan. Binnen dit programma is kansrijk opgroeien niet alleen een kernbegrip, het biedt ook richtlijnen en instrumenten om heel concreet na te gaan in hoeverre onze gemeente in al haar onderdelen daadwerkelijk kindvriendelijk is. Door aan te sluiten bij dit programma dwingen we onszelf kritisch te kijken naar de situatie van opgroeiende kinderen in onze gemeente.

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen in Gooise Meren kansrijk kunnen opgroeien in een kindvriendelijke gemeente, investeren we in integraal jeugdbeleid.

1.2 Doelgroep

De doelgroep van het jeugdbeleid bestaat uit inwoners van Gooise Meren tot 18 jaar (en hun ouders), inclusief de zwangerschapsperiode voorafgaand aan de geboorte. Daar waar relevant wordt er extra aandacht besteed aan de overgang van kinderen (in een kwetsbare positie) naar volwassenheid.

1.3 Totstandkoming

Dit beleidsplan is tot stand gekomen dankzij de medewerking van kinderen, jongeren, ouders en professionals die betrokken zijn bij het opgroeien en opvoeden in Gooise Meren. Ook het Beraad Gooise Meren, de gemeenteraadsleden en steunfractieleden (vanuit het Werkprogramma Jeugdzorg) en medewerkers van de gemeente (vanuit beleid en uitvoeringsdienst) hebben meegedacht bij het proces om te komen tot dit Integraal Beleidsplan Jeugd. Samen onderzochten we hoe we aankijken tegen de verschillende aspecten van het kansrijk opgroeien in Gooise Meren. Uitingen – in woord en beeld – die in deze bijeenkomsten zijn gedeeld, vindt u door dit hele document terug.

Het Kwaliteitskompas van het Nederlands Jeugdinstituut is gebruikt om inzicht te krijgen in hoe we kunnen sturen op betere resultaten van ons jeugdbeleid. Ook geeft het kompas handvatten voor een samenhangende aanpak om duurzame resultaten te bereiken voor kinderen.

1.4 Ambitie

Het is onze ambitie dat Alle kinderen in Gooise Meren kansrijk opgroeien.

Voor ons betekent kansrijk opgroeien dat kinderen:

- gezond en gelukkig kunnen opgroeien;
- kunnen opgroeien in een kindvriendelijke leefomgeving;
- hun ontwikkelkansen kunnen benutten;
- een succesvolle schoolloopbaan kunnen doorlopen;
- kunnen meedoen in de samenleving;
- passende ondersteuning kunnen krijgen als hun ontwikkeling belemmerd of bedreigd wordt.

Dit zijn dan ook de beleidsdoelen die we in hoofdstuk 3 uitwerken.

1.5 Reikwijdte

Met het Integraal Beleidsplan Jeugd kiezen we voor een brede blik op jeugdbeleid.

In de beleidsdocumenten van de uiteenlopende gemeentelijke beleidsterreinen is versnipperd vastgelegd wat we doen voor onze jeugd. Soms worden problemen daardoor vanuit meerdere beleidsterreinen afzonderlijk aangevlogen. Terwijl een samenhangende aanpak waarbij direct aandacht is voor alle mogelijke invalshoeken vaak tot een betere en duurzamere oplossing leidt. Door de keuzes die op de verschillende beleidsterreinen voorliggen met elkaar te verbinden, samen op te trekken en complementair te zijn, kan er ook beter gestuurd worden op het efficiënt inzetten van capaciteit en middelen.

Onze ambitie en uitgangspunten die we in dit Integraal Beleidsplan Jeugd hebben opgenomen, moeten voldoende aandacht krijgen bij het actualiseren van lokale en regionale beleidsplannen die van invloed zijn op het leven van kinderen in Gooise Meren.

Met het Integraal Beleidsplan Jeugd 2024 wordt een kader geschetst en richting gegeven aan ons jeugdbeleid:

- Door duiding te geven aan onze ambitie wordt duidelijk welke visie Gooise Meren heeft op 'opgroeien en opvoeden' in het algemeen en op 'kansrijk opgroeien' in het bijzonder.
- Het opnemen van onze visie en uitgangspunten helpt ons bij het bepalen van de richting van ons beleid en activiteiten.
- Door onze ambitie op te delen in beleidsdoelen, hebben we alle aspecten van 'kansrijk opgroeien' in beeld.
- De wettelijke taken en verantwoordelijkheden geven zicht op de keuzes die we kunnen maken in ons beleid.
- Door het analyseren van de huidige situatie weten we voor welke opgaven we staan met betrekking tot kansrijk opgroeien van alle kinderen in Gooise Meren.
- Waar we de komende jaren extra aandacht aan willen geven wordt beschreven in onze aandachtspunten.
- In het financieel kader staat een indicatie van de financiële en formatieve vertaling van de aandachtspunten.
- De uitwerking van ons jeugdbeleid, een gedetailleerde en geprioriteerde opsomming van activiteiten die we gaan inzetten om onze ambitie te gaan bereiken, komt in een uitvoeringsagenda te staan.

1.6 Wettelijke grondslag

Gemeenten zijn, vanuit de Jeugdwet, verantwoordelijk voor het beschikbaar stellen van alle vormen van jeugdhulp. Zij hebben de plicht om jeugdhulp en ondersteuning te bieden. Het maken van een plan voor preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering vloeit voort uit de Jeugdwet. Met dit Integraal Beleidsplan Jeugd voldoen we aan de verplichting voor het maken van een plan voor preventie en jeugdhulp. De verplichting voor het maken van een plan van de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering heeft vorm gekregen in het regionaal Samenwerkingsprotocol jeugdhulp in gedwongen kader (jeugdbescherming en jeugdreclassering) en het regionaal Beleidsplan Bescherming & Opvang 2022–2025 Herstel de verbinding.

De uitgangspunten van het Beleidsplan Sociaal Domein gemeente Gooise Meren 2022 Blijven bouwen aan een krachtige samenleving zijn in dit Integraal Beleidsplan Jeugd uitgewerkt voor de specifieke doelgroep kinderen:

- Iedereen kan meedoen.
- De eigen kracht van kinderen en ouders wordt aangeboord, vergroot en benut.
- De vraag wordt centraal gezet.
- De nadruk ligt op preventie.
- Er is extra aandacht voor het normaliseren van problemen.
- Er wordt een toekomstbestendig sociaal domein ontwikkeld, waardoor we passende ondersteuning kunnen blijven bieden en de kosten beheersbaar zijn.

1.7 Vervolgstappen

- Aan dit Integraal Beleidsplan Jeugd wordt, na vaststelling door de gemeenteraad, een uitvoeringsagenda gekoppeld. In de uitvoeringsagenda staat een uitwerking van activiteiten die we gaan inzetten om onze ambitie te gaan bereiken. De combinatie van een beleidsplan en uitvoeringsagenda zorgt ervoor dat we doelen voor de langere termijn kunnen formuleren, terwijl de uitvoering flexibel is ingericht en aan de actuele situatie kan worden aangepast.
- Om de effectiviteit van ons integraal jeugdbeleid te meten en bij te sturen waar nodig, gaan we de voortgang monitoren aan de hand van een aantal beleidsindicatoren die worden vastgesteld op basis van de doelen uit dit Integraal Beleidsplan Jeugd.
- De activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda worden geëvalueerd aan de hand van criteria die we in de uitvoeringsagenda opnemen. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de evaluatie van activiteiten in aanpalende beleidsvelden, zodat er geen dubbel werk wordt gedaan. Jaarlijks wordt een voortgang van de uitvoeringsagenda ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd.
- Iedere twee jaar wordt een voortgangsverslag van het integraal jeugdbeleid naar de gemeenteraad gestuurd. Dit voortgangsverslag vervangt het Voortgangsverslag verbeteringen Jeugdzorg.
- In de gebruikelijke P&C cyclus: bij het bespreken en vaststellen van de perspectiefnota, de begroting en de jaarstukken kan de gemeenteraad haar kaderstellende en controlerende taak uitvoeren.

2. Visie en uitgangspunten

2.1 Visie

Ons jeugdbeleid richten we positief in. Dat betekent dat we het versterken van het gewone, dagelijks leven en de eigen ontwikkelmogelijkheden van kinderen en hun ouders als vertrekpunt nemen om het kansrijk opgroeien van alle kinderen in Gooise Meren te stimuleren.

Investeren in een positieve opvoeding, een succesvolle schoolloopbaan en brede ontwikkeling van jeugdigen, is immers het fundament van welzijn, economische zelfstandigheid en meedoen in de samenleving. Jeugdbeleid is daarmee breed en varieert van participatie tot spelen en van gezond leven tot veiligheid. Goede speelvoorzieningen, sport en culturele activiteiten, het mogelijk maken van onderwijs en voorschoolse educatie, bibliotheekwerk, voorlichting over gezondheid en welzijn, hulp en ondersteuning bij opvoedproblemen (van licht tot zwaar) en actief mee kunnen denken over en bij kunnen dragen aan de maatschappij, dragen stuk voor stuk bij aan kansrijk opgroeien voor alle kinderen in Gooise Meren.

2.2 Uitgangspunten

Op basis van onder andere de overleggen die we met kinderen, ouders en professionals hebben gevoerd zijn de volgende uitgangspunten bij het integraal jeugdbeleid opgesteld:

- normaliseren;
- een sterke sociale basis voor alle kinderen;
- toekomstbestendig jeugdzorgstelsel;
- samenhang;
- samenwerken;
- inclusieve samenleving en
- veiligheid.

2.2.1 Normaliseren

Ieder kind krijgt te maken met uitdagingen en tegenslag in het leven. Het problematiseren, individualiseren en medicaliseren van deze – bij het leven horende – uitdagingen, zonder aandacht voor de gezinssituatie en de maatschappelijke context, heeft ervoor gezorgd dat steeds meer kinderen extra ondersteuning ontvangen. We willen deze ontwikkeling omkeren door kinderen en opvoedsituaties minder snel te labelen. Variatie tussen kinderen en opvoedsituaties is normaal. Uitdagingen en tegenslag horen nu eenmaal bij het leven en hoeven niet altijd worden opgelost door de inzet van specialistische zorg.

In alledaagse opgroei- en opvoedsituaties willen we de variatie én bij het leven horende uitdagingen zien, benoemen en respecteren. En we erkennen dat een samenhangende aanpak waarbij direct aandacht is voor alle mogelijke invalshoeken vaak tot een betere en duurzamere oplossing leidt voor kind en gezin.

Door meer te 'normaliseren' ontstaat een inclusievere samenleving waarin alle kinderen kunnen meedoen, het zorgt zo voor minder uitsluiting en stigmatisering van kinderen (en gezinnen) en bevordert de kansengelijkheid. Daarnaast verwachten we dat door normaliseren de inzet van de specialistische zorg kan worden verminderd en zo de zorgkosten beter beheersbaar worden.

2.2.2 Een sterke sociale basis voor alle kinderen

'De sociale basis: vrij toegankelijke formele en informele activiteiten en voorzieningen gericht op het elkaar ontmoeten en ondersteunen, ontplooiën en ontspannen die zorgen dat mensen kunnen samenleven en meedoen.

We spreken van een sterke sociale basis voor kinderen als het gezin, het sociaal netwerk en de professionals werkzaam in de basisvoorzieningen een ondersteunende omgeving vormen van waaruit kinderen zich goed kunnen ontwikkelen en kansrijk kunnen opgroeien. Door het creëren van een sterke sociale basis kunnen kinderen met wie het goed gaat zich nog beter ontwikkelen.

Tegelijkertijd hebben we aandacht voor kinderen en gezinnen in een kwetsbare situatie die het, ondanks de sterke sociale basis, (even) niet op eigen kracht redden. Versterking van de opvoedrol van ouders, gebruik maken van beschikbare steun uit het sociaal netwerk, inzet van de deskundigheid en netwerk van professionals werkzaam in de basisvoorzieningen én een goede relatie tussen ouders en professionals kunnen eraan bijdragen dat kinderen en ouders minder behoefte hebben aan extra ondersteuning, bijvoorbeeld door de inzet van Jeugdhulp. En ook als er passende ondersteuning vanuit Jeugdhulp wordt ingezet, is het belangrijk dat er aandacht is voor het versterken van de sociale basis, omdat de kans dan vergroot wordt dat dit gezin een volgende keer het wel redt zonder extra ondersteuning.

2.2.3 Toekomstbestendig jeugdzorgstelsel

Om in de toekomst adequate ondersteuning, hulp en zorg te kunnen blijven bieden voor kinderen van wie de ontwikkeling belemmerd of bedreigd wordt moet een toekomstbestendig jeugdzorgstelsel worden ontwikkeld.

2.2.4 Samenhang

Veel problemen die kinderen hebben of raken, zijn geen 'losse' jeugdhulpvragen, maar komen voort uit uitdagingen in de omgeving, zoals financiële problemen of een problematische scheiding van ouders. Om kinderen kansrijk te laten opgroeien moeten we op zoek naar een oplossing voor de oorzaak van de brede problemen en ons niet beperken tot symptoombestrijding. Dat betekent dat we de samenhang met aanpalend beleid, zoals WMO, Participatieketen, armoedebeloid et cetera, moeten opzoeken en in samenhang naar een oplossing moeten gaan zoeken. Alleen zo kunnen we de juiste zorg bieden, terug naar het gewone leven én werken aan de toekomst van onze kinderen.

2.2.5 Samenwerken

Integraal jeugdbeleid betekent dat er aandacht zal zijn voor het versterken van de samenwerking met ouders en professionals. De ambitie die we hebben kunnen we niet zonder hen realiseren: samenwerking leidt tot een grotere toegevoegde waarde dan wanneer wij onafhankelijk van elkaar te werk gaan. Dat doen we vanuit de sterke overtuiging dat we alleen resultaten kunnen neerzetten door samen te werken. Daar waar we staan in dit Integraal Beleidsplan Jeugd, wordt dan ook vaak: gemeente, professionals en ouders bedoeld.

Ouders en professionals hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheid. Hier hebben wij oog voor. Samenwerken vanuit verschillen maakt ons sterk. We gebruiken hiervoor bijvoorbeeld het Netwerkoverleg Jeugd Gooise Meren, een structureel overleg tussen jeugdconsulenten USD en beleidsadviseurs van de gemeente en professionals uit de basisvoorzieningen die zich bezighouden met opgroeien en opvoeden in Gooise Meren.

2.2.6 Inclusieve samenleving

Ieder kind heeft het recht om mee te doen in de samenleving, ongeacht beperkingen, gender of etnische afkomst. We willen toewerken naar een inclusieve samenleving waarin alle kinderen mee kunnen doen. Ons beleid is gericht op het bevorderen van gelijke kansen voor onze jeugd, waar 'normaliseren' zorgt voor minder uitsluiting en stigmatisering.

2.2.7 Veiligheid

Het waarborgen van de veiligheid is een belangrijk uitgangspunt bij ons integraal jeugdbeleid. Veiligheid, zowel fysiek, emotioneel, sociaal als digitaal, is een basisrecht van iedereen, voor kinderen, ouders én professionals.

In het lokaal Integraal Veiligheidsplan 2023–2026 is nadrukkelijk aandacht voor jeugdigen, preventie en vroeg signalering. En in het regionaal Samenwerkingsprotocol jeugdhulp in gedwongen kader staan de afspraken met betrekking tot kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Dit protocol wordt regelmatig geëvalueerd en aan de actualiteit aangepast.

Gooise Meren werkt nauw samen met lokale partners (zoals Versa Welzijn, MEE, Jeugd en Gezin) en (boven)regionale partners (zoals politie, Veilig Thuis, de Raad voor de Kinderbescherming, gecertificeerde instellingen op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering en het Zorg- en Veiligheidshuis Gooi) als het gaat om de veiligheid in en rondom gezinnen.

Als een inwoner of een professional zelf niet in staat is de veiligheid van de betrokkenen te herstellen of de risico's op onveiligheid weg te nemen, kunnen zij Veilig Thuis inschakelen. Veilig Thuis heeft expertise en bevoegdheden om vast te stellen wat er aan de hand is, kan doen wat nodig is om actuele veiligheid te realiseren en weet welke inzet moet volgen in de keten voor de aanpak van risico's en herstel. Zij werkt hierin altijd samen met de betrokkenen, het sociale netwerk en andere professionals zoals onze jeugdconsulenten, leerplichtambtenaren en leraren. Voor professionals staat de aanpak in de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling.

Ook is er een ambulant jongerenconsulent werkzaam bij de Uitvoeringsdienst Sociaal Domein. Deze jongerenconsulent legt de verbindingen tussen zorg en veiligheid en legt actief contact met jongeren waarover het netwerk zorgelijke signalen afgeeft.

Bij de aanpak van jongeren en jonge aanwas in de drugscriminaliteit wordt regionaal samengewerkt met de gemeenten in Gooi en Vechtstreek.

3. Beleidsdoelen

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van wat wij zien als kansrijk opgroeien in onze gemeente en vervolgens of dit beeld overeenkomt met hoe onze jeugd daadwerkelijk opgroeit in Gooise Meren.

3.1 Beleidsdoelen

Om in Gooise Meren een sterke sociale basis voor kinderen te creëren, waarin alle kinderen kansrijk kunnen opgroeien én de kinderrechten worden gewaarborgd, zijn de volgende zes beleidsdoelen uitgewerkt:

- Kinderen groeien gezond en gelukkig op;
- Kinderen groeien op in een kindvriendelijke leefomgeving;
- Kinderen benutten hun ontwikkelkansen;
- Kinderen doorlopen een succesvolle schoolloopbaan;
- Kinderen doen mee in de samenleving;
- Kinderen krijgen passende ondersteuning als hun ontwikkeling belemmerd of bedreigd wordt.

Deze beleidsdoelen zijn opgesteld op basis van een analyse van beschikbare informatie uit lokale en landelijke data, de uitgezette vragenlijsten én de opbrengsten van de bijeenkomsten van het participatietraject. Ze zijn getoetst bij een representatieve vertegenwoordiging van professionals werkzaam voor of met de kinderen uit Gooise Meren en binnen de gemeentelijke organisatie.

Leeswijzer van dit hoofdstuk

Voor een goede leesbaarheid van dit hoofdstuk zijn de beleidsdoelen op hoofdlijnen beschreven. Specifieke en gedetailleerde informatie is opgenomen in de bijlage: waar relevant wordt in de tekst hiernaar verwezen.

De beschrijving van iedere beleidsdoel begint met de kinderrechten die bij het betreffende beleidsdoel hoort en waarom dit betreffende beleidsdoel van belang is voor onze ambitie.

Verwijst naar een kinderrecht dat past bij het betreffende beleidsdoel

Vervolgens wordt beschreven wat de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente zijn, dit geeft zicht op de keuzes die we kunnen maken in ons beleid.

De alinea 'wat we zien' omschrijft de huidige situatie van kinderen in relatie tot het betreffende beleidsdoel. Daarna wordt omschrijven wat de gemeente al doet. Er wordt afgesloten met de aandachtspunten die we in het desbetreffende beleidsdoel zien en waar de komende jaren extra aandacht aan moet worden besteed.

N.B. De verwijzing NL geeft het gemiddelde in Nederland aan, bijv.: 11% (NL:9%) heeft een psychische ziekte, betekent: 11% van de jongeren in Gooise Meren heeft een psychische ziekte en gemiddeld heeft 9% van de jongeren in Nederland een psychische ziekte. Als bij cijfers/percentages de verwijzing NL niet is toegevoegd, dan is de situatie in Gooise Meren vergelijkbaar met de gemiddelde situatie in Nederland.

3.2 Beleidsdoel 1: Kinderen groeien gezond en gelukkig op

☞ *Kinderen moeten gezond kunnen opgroeien en hebben recht op goede zorg.*

☞ *Als een kind ziek is, moet het behandeld kunnen worden. De overheid moet kinderen en hun ouders goed informeren over gezondheid en voeding.*

Als kinderen gezond en gelukkig opgroeien, hebben zij de veerkracht om zich aan te passen aan wat zich in het leven voordoet en kunnen zij hier – samen met hun ouders en zoveel als mogelijk – de regie op voeren. Deze veerkracht en regie is noodzakelijk om kansrijk te kunnen opgroeien. Dit beleidsdoel richt zich op het bevorderen van de fysieke en mentale gezondheid en het welzijn van kinderen.

Taken en verantwoordelijkheden

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor lokaal gezondheidsbeleid, Wet publieke gezondheid, met als doel:

1. een goede toegang tot gezondheidszorg;
2. preventieve gezondheidszorg, inclusief het stimuleren van een gezonde leefstijl en gezondheidseducatie;
3. het bevorderen van welzijn;
4. het tegengaan van middelengebruik en verslavingen.

Wat we zien

Iedere tweejaar maakt de GGD Gooi en Vechtstreek een Gezondheidsmonitor Jeugd: een rapport met informatie over de fysieke en mentale gezondheid en welzijn van kinderen uit de regio. Uit de rapportage is op te maken hoe de gezondheid en welzijn van de jongeren uit de afzonderlijke gemeenten zich verhouden ten aanzien van het regionale en landelijk beeld. In deze alinea vindt u een samenvatting van de Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 en de bijbehorende tabellenboeken, de gehele rapportage kunt u vinden op www.ggdgv.nl.

Fysieke gezondheid

Een betrouwbare indicator voor de algehele gezondheidstoestand van jongeren is hoe jongeren zelf hun eigen gezondheid ervaren. Maar liefst 84% van de jongeren in Gooise Meren vindt zijn lichamelijke gezondheid (zeer) goed. Jongeren in Gooise Meren hebben vaker een gezond gewicht dan het landelijk gemiddelde. De coronacrisis heeft het beweeggedrag van jongeren in Gooise Meren niet structureel veranderd: zij bewegen nog steeds meer dan het landelijk gemiddelde. Opvallend is dat het aantal jongeren dat een ernstige lichamelijke ziekte of beperking heeft (gehad) minder dan de helft is van het landelijk gemiddelde.

Mentale gezondheid

De Nederlandse jeugd beschouwt zichzelf als één van de gelukkigste van Europa. In onderzoek van UNICEF staat Nederland op nummer 1 als het gaat om mentale- en fysieke gezondheid. Ook jongeren uit Gooise Meren voelen zich meestal (zeer) gelukkig (GM=75%), al is hun geluksgevoel tijdens de coronapandemie wel licht gedaald.

Weerbaarheid is de basis voor een goede mentale gezondheid. Weerbare jongeren hebben zelfvertrouwen en kunnen goed voor zichzelf opkomen, met respect voor anderen. Zij kunnen ook, al dan niet na een periode van experimenteren, gezonde keuzes maken ten aanzien van de eigen leefstijl. Het merendeel van de jongeren in Gooise Meren (GM=88%), geeft aan weerbaar te zijn en vertrouwen te hebben in de toekomst.

De helft van de jongeren vindt dat zij veerkrachtig is: zij geven aan snel te herstellen na een moeilijke periode en/of het makkelijk te vinden om stressvolle gebeurtenissen te doorstaan.

De helft van de jongeren in Gooise Meren geeft aan zich (zeer) vaak gestrest te voelen. Dit is even hoog als voor de coronacrisis, maar hoger dan het Nederlands gemiddelde (GM=50%, NL= 45%). Deze jongeren ervaren vooral stress door school/huiswerk en door alles wat hij/zij moet doen. Hoewel in de gesprekken met ouders en professionals regelmatig de prestatiedruk naar voren kwam als één van de grootste bedreigingen voor het kansrijk opgroeien van kinderen in Gooise Meren, komt dit uit de ingevulde vragenlijsten en gesprekken met jongeren niet terug. De jongeren herkennen wel de hoge verwachtingen die ouders en de omgeving hebben van de jongeren, maar zeggen hier geen druk van te ervaren.

Pesten kan negatieve gevolgen hebben voor de lichamelijke en sociaal-emotionele gezondheid en kan leiden tot minder motivatie om naar school te gaan en slechte schoolprestaties. Het pesten is tussen 2019 en 2021 gestegen: 9% (was 7%) van de jongeren is onlangs op school gepest, 7% (was 4%) van de jongeren is online gepest. Deze stijging is ook landelijk te zien.

Het aantal jongeren dat aangeeft psychische klachten te hebben, zoals angsten en depressie, is iets hoger dan het landelijk gemiddelde: GM=30 %, NL= 27%. Het aantal jongeren dat aangeeft een psychische ziekte te hebben (gehad) is ook een fractie hoger dan het landelijk gemiddelde: GM=11%, NL=9%.

Meisjes (43%) hebben vaker psychische klachten dan jongens (19%) en meisjes (17%) hebben ook vaker een psychische ziekte (gehad) dan jongens (5%).

Eén op de vijf jongeren geeft aan dat zij zich vaak of (bijna) altijd eenzaam voelen. En ook heeft één op de vijf jongeren weleens suïcidale gedachten gehad.

Jongeren groeien op in een digitale wereld en staan voortdurend met elkaar in contact via social media. Social media hebben een sterk verslavende werking. Jongeren kunnen de gevolgen hiervan niet altijd overzien. Als gebruik van social media leidt tot problemen in het dagelijks functioneren is er sprake van problematisch gebruik. Het aantal jongeren dat een risico op een problematisch gebruik van social media heeft is tussen 2019 en 2021 gedaald, maar is in Gooise Meren hoger dan gemiddeld: GM=10%, Regio G&V=9.3%, NL=9.5%.

Het aantal jongeren dat een risico loop op problematisch gamen is lager dan het landelijk gemiddelde GM= 1%, NL=3%.

13% van de jongeren heeft op dit moment een gezinslid met een ziekte, handicap of verslaving en doet hier enige vorm van mantelzorg voor.

De coronaperiode had (grote) invloed op het leven van jongvolwassenen. Voor de meesten had de coronaperiode zowel positieve als negatieve gevolgen. 6 % van de jongeren heeft een verhoogd risico op een posttraumatisch stress stoornis (PTSS) naar aanleiding van de gevolgen van Corona.

Fysieke en mentale gezondheid staat hoog op het prioriteitenlijstje van de deelnemers aan Youth Committee Gooise Meren als thema waarover jongeren mee willen/moeten praten.

Middelengebruik

Jongeren uit Gooise Meren hebben meer moeite met het weerstaan van de verleidingen op het gebied van drank, roken en drugs dan hun leeftijdsgenoten elders in het land.

Alcoholgebruik	% Gooise Meren	% Gooi en Vechtstreek	% Nederland
Heeft de afgelopen 12 maanden alcohol gedronken	88.9	90.6	86.2
Heeft recent alcohol gedronken	80.8	82.5	77.2
Drinkt niet of maximaal 1 glas per dag	35.6	34.6	38.6
Zware drinker	19.0	19.8	20.5
Drinkt soms tot altijd als hij/zij alleen is	<10	10.1	10.2
Vrienden vinden het normaal om 10 glazen op één dag of avond te drinken	33.7	33.7	33.0

Het alcoholgebruik tussen 2019 en 2021 is gestegen.

Roken	% Gooise Meren	% Gooi en Vechtstreek	% Nederland
Heeft nooit gerookt	63.6	61.6	66.5
Heeft ooit gerookt	36.4	38.4	33.5
Rookt nu wel eens	28.6	28.6	25.8
Rookt wekelijks	22.7	22.6	19.2
Rookt dagelijks	15.8	16.7	13.7

Het rookgebruik tussen 2019 en 2021 is gestegen. Er is nog geen onderzoek gedaan naar het verbruik van ‘vaper’ in Gooise Meren.

Drugs	% Gooise Meren	% Gooi en Vechtstreek	% Nederland
Heeft nooit softdrugs, lachgas of harddrugs gebruikt	42.7	40.4	47.7
Heeft ooit softdrugs gebruikt	52.5	55.5	46.7
Heeft recent softdrugs gebruikt	21.8	22.2	16.1

Bijna de helft van de leerlingen geeft aan dat ze zien dat er geblowd wordt op het schoolterrein. Ook geeft een klein deel van de leerlingen aan dat er in en om school wordt gedeald. Dit is tussen 2019 en 2021 gedaald en lager dan het landelijk gemiddelde.

Wat we doen

Gooise Meren volgt in het gemeentelijk gezondheidsbeleid de zienswijze Positieve Gezondheid. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het verhogen van de veerkracht en de regie van de inwoners. Om de gezondheid en het welzijn van kinderen te stimuleren én onze kinderen te beschermen tegen invloeden die dit in de weg staan, richten we ons op het bevorderen van zowel fysieke als mentale aspecten van de gezondheid en het welzijn van kinderen. Dit doen we onder andere door inzetten van integraal preventief gezondheidsbeleid middels het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

(preventieve) Jeugdgezondheidszorg

De jeugdgezondheidszorg/GGD (consultatiebureau, schoolartsen e.d.) monitort de gezondheid en ontwikkeling van kinderen en voert bij alle kinderen preventieve screenings uit. Zo vervult zij een belangrijke rol bij de vroeg signalering van risico’s, korte interventies en doorverwijzing. De Regio Gooi en Vechtstreek heeft een regionale opdrachtovereenkomst, waarmee de gemeenten opdracht geven aan Jeugd en Gezin/ GGD voor het uitvoeren van (preventieve) jeugdgezondheidszorg.

(preventieve) Programma’s en activiteiten

Er worden doorlopend diverse laagdrempelige sportieve, culturele, creatieve en sociale activiteiten voor de jeugd georganiseerd en een groot aantal (preventieve) programma’s en activiteiten voor jeugdigen en (aanstaande) ouders uitgevoerd om de gezondheid en het welzijn van kinderen te stimuleren of de opvoedrol van ouders te versterken. Zie bijlage 2 voor een overzicht van (preventieve) programma’s en activiteiten.

In de Beleidsnota Preventie en handavingsplan alcohol en drugs staan concrete acties genoemd om het gebruik van verslavende middelen te voorkomen en verminderen.

Aandachtspunten

De komende jaren willen we extra aandacht besteden aan:

1. Het welbevinden van jongeren in relatie tot psychische en stress gerelateerde klachten
2. Het tegengaan van middelengebruik.

3.3 Beleidsdoel 2: Kinderen groeien op in een kindvriendelijke omgeving

- ☞ *Kinderen hebben het recht om op te groeien in een omgeving die vrij is van geweld, verwaarlozing en andere bedreigingen voor hun veiligheid en welzijn.*
- ☞ *Kinderen moeten in een groep bij elkaar kunnen komen.*
- ☞ *Kinderen hebben het recht op gehoord te worden en deel te nemen aan zaken die van invloed zijn op hun leven, inclusief besluitvormingsprocessen die betrekking hebben op de ontwikkeling van hun leefomgeving*

Kinderen hebben een plek nodig waar ze elkaar kunnen ontmoeten, zich kunnen uiten en ontwikkelen. Een kindvriendelijke leefomgeving is een gezonde en veilige omgeving waarin kinderen worden uitgedaagd tot leren en ontwikkelen. Opgroeien in een kindvriendelijke leefomgeving is gunstig voor de veiligheid, gezondheid en het welzijn van kinderen en verhoogt daarmee het kansrijk opgroeien voor alle kinderen in Gooise Meren.

Een kindvriendelijke leefomgeving bevat vele aspecten. In dit beleidsdoel richten we ons specifiek op het verkeer en de inrichting van de kernen en buitenwijken. Overige aspecten van een kindvriendelijke leefomgeving worden in de andere beleidsdoelen benoemd, bijv.:

- recht op gezondheidszorg – beleidsdoel 1;
- participatie – beleidsdoel 5;
- bescherming tegen misbruik en verwaarlozing – beleidsdoel 6.

Taken en verantwoordelijkheden

Er zijn geen specifieke wetsartikelen die rechtstreeks gericht zijn op het kindvriendelijk maken van de openbare ruimte. Wel zijn er diverse regels en wetten die bijdragen aan het kindvriendelijk maken van openbare ruimtes en het waarborgen van de veiligheid en het welzijn van kinderen in deze ruimtes, zoals:

- De Wegenverkeerswet 1994: deze wet bevat regels met betrekking tot de verkeersveiligheid;
- Wet op de Ruimtelijke Ordening: deze wet reguleert de inrichting van de ruimte in Nederland en bevat bepalingen met betrekking tot de inrichting van openbare ruimtes;
- Bouwbesluit 2012: dit besluit stelt eisen aan bijvoorbeeld de veiligheid en toegankelijkheid van gebouwen en bevat bepalingen met betrekking tot de veiligheid van speeltoestellen en speelruimtes voor kinderen;
- Wet milieubeheer: deze wet heeft betrekking op de bescherming van het milieu en bevat bepalingen met betrekking tot de inrichting van openbare ruimtes om de kwaliteit van het milieu te waarborgen, wat indirect van invloed kan zijn op de gezondheid en veiligheid van kinderen.

Wat we zien

Veiligheid in de openbare ruimte en in het verkeer

Jongeren geven in de vragenlijsten en in de bijeenkomsten aan dat zij over het algemeen zich veilig voelen in de openbare ruimte en in het verkeer.

Inrichting van de kernen en overlast

In onze gemeente zijn er, verspreid over de vier kernen, ongeveer 200 speelplekken en bijna 50 speelvelden met een ruim aanbod aan speeltoestellen en skatevoorzieningen.

Jongeren geven aan dat de plekken waar zij samenkomen vaak niet goed zijn ingericht of dat zij worden weggestuurd. Bij voorkeur is dit een plek waar ook wat te doen is, bijv. een skatepark met een graffiti muur, een trapveldje of Cruijff Court of plek waar een bankje staat met een dakje tegen de regen. Ook vinden ze het fijn als ze na schooltijd op schoolpleinen terecht kunnen of op sportvelden, dit is nu vaak niet het geval. Er wordt door buurtbewoners veel geklaagd over overlast en vandalisme door jongeren. Deze buurtbewoners willen graag georganiseerde ontmoetingsplekken voor jongeren, zodat zij niet langer overlast hoeven te ervaren. De deelnemers van het Youth Committee geven aan dat jongeren mee willen/moeten praten over de inrichting in de kernen en het thema overlast. Zij stellen voor om jongeren die op zoek zijn naar een eigen plek en buurtbewoners die overlast ervaren met elkaar in contact te brengen om dit onderwerp te bespreken en op te lossen.

Wat we doen

Verkeersveiligheid en –educatie

Bij het ontwikkelen van de Mobiliteits- en Parkeervisie Gooise Meren hebben leerlingen van het basis- en voortgezet onderwijs hun schoolroutes gewaardeerd op veiligheid. Vanuit deze visie zetten we in op veilige Schoolzones bij basis- en middelbare scholen. De spandoeken 'de scholen beginnen weer' worden weer opgehangen. We moedigen scholen aan om ontwikkelde lespakketten voor verkeerseducatie te gebruiken en faciliteren bij het afnemen van verkeersexamens.

Inrichting van de kernen

Bij de (her-)inrichting van kernen en buitenwijken wordt extra aandacht besteed aan de veiligheid, gezondheid en het welzijn van kinderen. We streven ernaar om kinderen structureel te laten participeren bij de planvorming van de (her)inrichting van straten en kernen.

In het Strategisch Plan Verkeersveiligheid hebben we opgenomen dat we het aantal ongevallen waarbij de groep 'kwetsbare en onervaren verkeersdeelnemers' betrokken is, willen laten afnemen. Daarom kijken wij goed naar veilige verkeersroutes naar scholen en sportgelegenheden. Hier wordt bij de uitvoering van de Mobiliteits- en Parkeervisie Gooise Meren 2040 ook specifiek aandacht aan gegeven.

We zorgen ervoor dat er voldoende ruimte en speelmogelijkheden zijn in Gooise Meren met diverse en stimulerende ontwikkelingsmogelijkheden.

In de visie Buitenruimte is opgenomen dat minimaal 3% van de buitenruimte geschikt is om te spelen, denk hierbij aan speellocaties en ruimtes zoals grasvelden, bosjes, verharde pleintjes en trottoirs waar gespeeld kan worden. We streven ernaar om per kern minimaal 1 centraal gelegen speellocatie zodanig in te richten dat deze goed toegankelijk is voor iedereen. Deze speellocaties moeten goed bereikbaar zijn en goed verspreid liggen. We gaan de buiten(speel)ruimte in kaart brengen en op basis daarvan bepalen of er 'blinde vlekken' zijn.

Bij de (her)inrichting van de speellocaties en bij vervanging van speeltoestellen wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid en inrichting voor kinderen met een (fysieke) beperking. En ook op verzoek worden openbare speelgelegenheden toegankelijk gemaakt voor minder valide kinderen. Er zijn nu 3 inclusieve speellocaties in onze gemeente.

We werken aan een betere luchtkwaliteit, in de planvorming is dit een milieuaspect dat altijd wordt berekend en meegenomen.

Aandachtspunten

De komende jaren willen we extra aandacht besteden aan:

1. Het structureel betrekken van jongeren bij de (her) inrichting van onze straten, kernen en buitenwijken.
2. De behoefte van jongeren aan een plek om samen te komen in combinatie met door buurtbewoners ervaren overlast van jongeren

3.4 Beleidsdoel 3: Kinderen benutten hun ontwikkelingsmogelijkheden

Kinderen hebben recht op vrije tijd, recreatie en de mogelijkheid om deel te nemen aan spel en culturele activiteiten die essentieel zijn voor hun fysieke, sociale en emotionele ontwikkeling.

Kinderen moeten gelijke kansen geboden worden op deelnemen aan culturele, artistieke en recreatieve activiteiten.

Kinderen moeten de kans krijgen om te ervaren en onderzoeken wie ze zijn en wat ze kunnen. En ze moeten de mogelijkheid hebben om actief te zijn in een vorm die bij ze past, bijvoorbeeld door lid te worden van een sportclub of van de scouting, het volgen van dans-, muziek, theater- of kunstlessen of genieten van kunst en cultuur door het bezoeken van een museum. Als kinderen in staat worden gesteld zich – als individu en in groepsverband – te ontplooiën, kunnen kinderen hun talenten ontdekken, ontwikkelen en inzetten. Hierdoor kunnen kinderen kansrijk opgroeien: ze kunnen zelfvertrouwen opbouwen en veerkracht ontwikkelen, waardoor ze beter in staat zijn om uitdagingen aan te gaan (zie ook beleidsdoel 1). Bovendien stimuleert deelname aan sport en cultuur ontmoetingen op basis van gedeelde interesses, sociale verbindingen en leeftijd (zie beleidsdoel 5). Als gemeente willen wij bijdragen aan een brede ontwikkeling van kinderen door een divers en inclusief aanbod aan sportieve, culturele en recreatieve activiteiten te faciliteren.

Taken en verantwoordelijkheden

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid om de ontwikkeling van kinderen in de breedte te ondersteunen, dit komt onder andere voort uit het Verdrag voor de Rechten van het Kind.

Er zijn geen specifieke wetsartikelen die rechtstreeks gericht zijn op het ondersteunen van kinderen om hun ontwikkelingsmogelijkheden te benutten.

Wat we zien

Aanbod aan activiteiten

In Gooise Meren is al een groot aanbod aan sportieve, culturele, artistieke en recreatieve activiteiten en een rijk verenigingsleven. Maar niet iedereen is goed op de hoogte is van de activiteiten die er zijn of waar ze deze kunnen vinden. Uit de uitkomsten van de vragenlijsten blijkt dat een deel van de ouders en professionals het idee hebben dat er te weinig activiteiten zijn in Gooise Meren. De leeftijdsgroep 14 tot 18-jarigen wordt dan specifiek genoemd en er wordt gevraagd om bijv. Frisfeesten. Tijdens de participatie-bijeenkomsten is gebleken dat veel jongeren vinden dat er veel te doen is, maar dat ook veel van de activiteiten voor kinderen en jongeren onbekend zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld al jaarlijks een Frisfeest in de gemeente gehouden, maar is deze niet algemeen bekend.

Toegang tot activiteiten

In Gooise Meren ontvangen 2,6% van de gezinnen met kinderen een bijstandsuitkering (NL=5,7%). Een deel van de ouders geeft in de vragenlijsten aan dat het weleens lastig is geweest om kinderen deel te laten nemen aan activiteiten omwille van financiën. Zij waren/zijn niet op de hoogte van de mogelijkheid dat zij bij de gemeente terecht kunnen voor financiële ondersteuning bij het opgroeien van kinderen, ook voor leuke dingen. Uit de vragenlijsten blijkt dat ongeveer de helft van alle ouders weet dat deze mogelijkheid er is.

Ook ouders van kinderen met een beperking geven aan dat niet altijd duidelijk is welke voorzieningen en activiteiten specifiek voor hun kinderen toegankelijk zijn.

Wat we doen

In de Sport en Beweegvisie Gooise Meren wordt beschreven hoe we invulling geven aan het beweeg- en sportklimaat in Gooise Meren. Daarnaast geven we invulling aan het Sportakkoord Gooise Meren, waarin ook aandacht is voor inclusief sporten en bewegen. In de Cultuurvisie staat dat we het belangrijk vinden dat kinderen in aanraking komen met cultuur. Talentgerichte cultuureducatie en –participatie binnen en buiten school is één van de speerpunten van het cultuurbeleid. We willen (financiële) drempels wegnemen voor de jeugd om mee te kunnen doen aan cultuur, jongeren betrekken bij cultuurprogrammering, jongeren stimuleren/inspireren en faciliteren om een cultureel project te organiseren en cultuurcoaches inzetten om de jongeren te bereiken.

We zetten ons in voor het laagdrempelig toegankelijk maken van mogelijkheden voor talentontwikkeling, zoals sport, muziek- en cultuuronderwijs. Hiertoe kunnen gezinnen met een laag inkomen gebruik maken van verschillende financiële regelingen, bijvoorbeeld het Kinder- en Jeugdbudget en het Jeugdfonds Sport en Cultuur. Ook krijgen kinderen uit bijstandsgezinnen bijvoorbeeld gratis entree om te schaatsen tijdens Bussum op IJs.

Aandachtspunten

De komende jaren willen we extra aandacht besteden aan:

1. De zichtbaarheid van sportieve, culturele, artistieke, recreatieve activiteiten voor kinderen, specifiek voor kinderen met een beperking.
2. Het vergroten van de bekendheid van de financiële regelingen bij de doelgroep: gezinnen met een laag inkomen.
3. Talentgerichte cultuureducatie en –participatie.

3.5 Beleidsdoel 4: Kinderen doorlopen een succesvolle schoolloopbaan

Kinderen moeten op school hun talenten kunnen ontwikkelen. Of het nu gaat om tekenen of taal, sport of om kunst.

Een succesvolle schoolloopbaan legt de basis voor individueel succes, vermindert ongelijkheden, versterkt de economie en draagt bij aan een gezondere, meer geïnformeerde en welvarende samenleving. Educatie van hoge kwaliteit (onderwijs, kinderopvang en bibliotheek) moet toegankelijk zijn voor alle kinderen.

Taken en verantwoordelijkheden

De primaire verantwoordelijkheid voor een succesvolle schoolloopbaan ligt bij onderwijsinstanties. Maar het onderwijs staat er niet alleen voor. De gemeente Gooise Meren heeft een aantal wettelijke taken op het gebied van onderwijs en is daarmee faciliterend voor de onderwijsinstanties in het uitvoeren van hun taak. Hiertoe behoort leerplicht, onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en onderwijsachterstanden. In bijlage 4 staat een uitgebreidere beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden die de gemeente heeft op het gebied van onderwijs. Daarnaast voeren we overleg met het onderwijs over tal van onderwerpen, zoals het lerarentekort en brengen we partijen/sectoren met elkaar in verbinding, zoals onderwijs & cultuur en onderwijs & jeugdhulp. Ook voert de gemeente de wettelijke taken met betrekking tot het toezicht op en handhaving van de kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang uit.

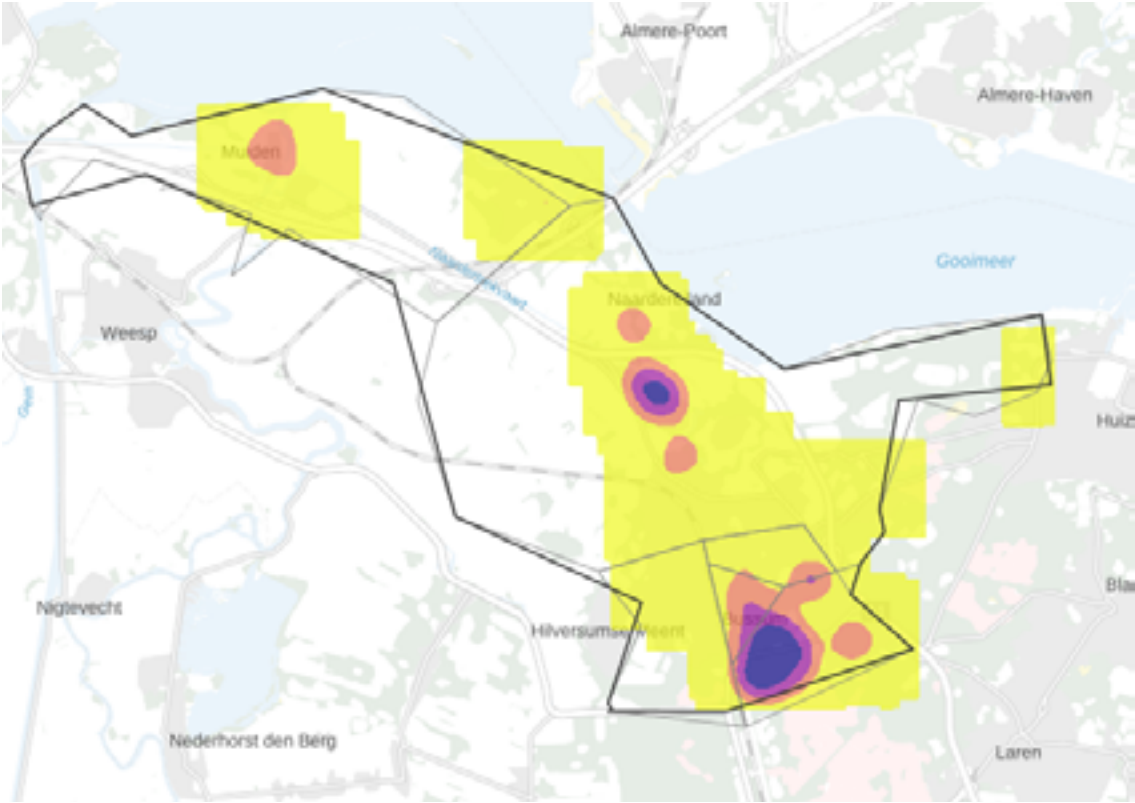
Wat we zien

Er gaan 5.970 kinderen naar het basisonderwijs (2022), 64 kinderen naar het speciaal basisonderwijs en 4.440 kinderen naar het voortgezet onderwijs (2022). Het aantal leerlingen in het basisonderwijs en in het voortgezet onderwijs is licht aan het stijgen.

Er is een groot, divers aanbod aan onderwijs- en kinderopvanglocaties: 19 scholen voor basisonderwijs, twee scholen voor speciaal basisonderwijs, zes scholen voor voortgezet onderwijs en één school voor voortgezet speciaal onderwijs. Het tekort aan personeel in Nederland, maar zeker ook in Gooise Meren zet de toegankelijkheid en kwaliteit van het onderwijs onder druk.

Er zijn een tiental kinderopvangorganisaties met een groot aantal kinderopvanglocaties en kinderopvangplaatsen. Het tekort aan personeel in Nederland, maar zeker ook in Gooise Meren, zet de toegankelijkheid en kwaliteit van de kinderopvang onder druk.

Onderwijsachterstanden

In Gooise Meren wonen in totaal 7.185 kinderen van 2½ tot 13 jaar. Van deze kinderen behoren 430 kinderen (6% van het totaal aantal kinderen) tot de 15% kinderen met het hoogste risico op een onderwijsachterstand. Deze kinderen wonen met name in Eng (155), Naarden (120), Bussum centrum (90) en Muiden (55). Vijf basisscholen ontvangen een bijdrage van de Rijksoverheid om de onderwijskansen van deze kinderen te vergroten. Op een viertal locaties wordt Voorschoolse Educatie aangeboden aan peuters tussen 2½ en 4 jaar met (een risico op) een onderwijsachterstand.

Bij het definitief schooladvies in groep 8 krijgen meer kinderen een havo/vwo advies dan gemiddeld in Nederland (GM=69%, NL=46%). Cito trainingen en hoge verwachtingen van ouders spelen hierbij een rol. Er is sprake van 'over advisering': 17% van de kinderen gaat naar een hoger niveau voortgezet onderwijs dan op basis van de CITO eindtoets wordt geadviseerd. Dit zorgt voor stress bij een deel van de jongeren in het voortgezet onderwijs en de nodige uitdagingen voor het onderwijs.

We zien dat er een bepaalde mate van segregatie in het onderwijs aan het groeien is, wat mede te maken kan hebben met de instroom van nieuwkomers.

Bibliotheek

De bibliotheek Gooi+ heeft in iedere kern een locatie en een ruim programma-aanbod voor kinderen. 92% van de kinderen tussen 0 en 18 jaar zijn lid van de bibliotheek, dit is beduidend hoger dan gemiddeld in Nederland: 55%.

Leerplicht

Bijna alle jongeren uit Gooise Meren, verlaten school met een diploma of startkwalificatie. (GM=99,7%, NL=97,7)

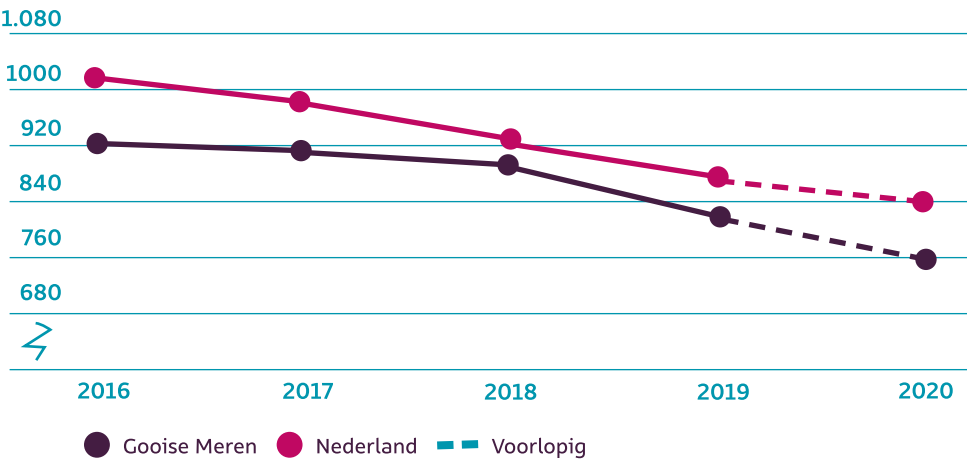
Het aantal thuiszitters, leerplichtige leerlingen die niet naar school gaan, daalt. In het schooljaar 2021-2022 ging het om 14 thuiszitters.

Thuiszitters	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Gooise Meren	19	21	14

Ook het aantal jongeren zonder werk en onderwijs is aan het dalen en lager dan het gemiddelde in Nederland.

Jongeren zonder werk en onderwijs (NEET's)

per 10.000 inwoners van 15-27 jaar (Bron: CBS 2016-2020)

Er is een toename te zien in het aantal vrijstellingen van onderwijs. In het schooljaar 2021-2022 kregen 18 kinderen vrijstelling van onderwijs door lichamelijke of psychische gronden en 38 kinderen doordat zij zijn ingeschreven op een school in het buitenland.

Aantal kinderen met een vrijstelling voor onderwijs

Vrijstellingen	2019-2020	2020-2021	2021-2022
Art. 5a Lichamelijke of psychische gronden	12	15	18
Art. 5b Bezwaar tegen richting	2	2	0
Art. 5c Op school buitenland ingeschreven	23	9	38
Art. 11g Andere gewichtige omstandigheden	0	1	1
Art. 15 Vrijstelling wegens volgen ander onderwijs	1	3	3
Totaal	38	30	60

Bron: Jaarverslag 2021/2022 RBL Gooi en Vechtstreek

Passend onderwijs

Jongeren in Gooise Meren ervaren veel stress door school/huiswerk, meer dan gemiddeld.

Wanneer het plezier en het presteren op school daalt kan dit in een neerwaartse spiraal bij kinderen resulteren, wat kan leiden tot een verhoogde vraag naar jeugdzorg. Andersom kan een situatie of problematiek van een kind ook effect hebben op het functioneren op school. De afbakening tussen de Wet passend onderwijs en de Jeugdwet levert soms vragen op. Op sommige punten binnen de twee wetten lopen de verantwoordelijkheden van het onderwijs en de gemeenten in elkaar over, er is sprake van een 'grijs gebied'. Hierdoor ontstaan er situaties waarin onduidelijk is bij wie de verantwoordelijkheid ligt om een specifiek kind en/of specifieke groep kinderen te ondersteunen (en in het verlengde daarvan: wie de kosten daarvoor draagt). Een voorbeeld hiervan is de ondersteuning aan kinderen die hoogbegaafd zijn.

Er is, in tegenstelling tot de meeste regio's in Nederland, geen wachtlijst voor het speciaal onderwijs.

Ervaren stress

Ervaren stress	Gooise Meren	Regio G&V	Nederland
Voelt zich (zeer) vaak gestrest	50%	50.5%	44.4%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door school of huiswerk	40%	38.4%	33.6%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door situatie thuis	9%	8.6%	7.8%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door eigen problemen	16%	14.8%	13.5%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest over wat anderen van hem/haar vinden	17%	16.7%	15.5%
Voelt zich (zeer) vaak gestrest door alles wat hij/zij moet doen	30%	29.9%	25.3%

Wat we doen

Veel van de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van een succesvolle schoolloopbaan is regionaal georganiseerd, zoals leerplicht, leerlingenvervoer en passend onderwijs.

Lokale samenwerking tussen gemeente, (passend)onderwijs, kinderopvang en bibliotheek is echter ook belangrijk om ervoor te zorgen dat alle kinderen een succesvolle schoolloopbaan kunnen doorlopen en daarmee de kans te vergroten dat kinderen kansrijk op groeien in Gooise Meren. Daarom hebben we vaak overleg met deze partners.

Onderwijskansen

Sommige kinderen krijgen vanuit de thuissituatie minder ondersteuning dan anderen. Zij beginnen hun onderwijsloopbaan daardoor al met een achterstand. Dit kan bijvoorbeeld doordat zij een andere moedertaal spreken, het opleidingsniveau van hun ouders laag is of er schulden- of andere problematiek in het gezin speelt. Hoe we omgaan met deze kansenongelijkheid staat in het beleidskader Onderwijskansen. We richten ons op het voorkomen en verminderen van achterstanden, vooral door aan de voorkant te investeren in een goede beschikbaarheid van voorschoolse educatie, toegankelijke peuteropvang en tijdelijke ondersteuning doormiddel van een sociaal medische indicatie voor kinderopvang.

In 2024 evalueren we de uitvoering van het onderwijskansenbeleid. We bekijken of de activiteiten die we doen het gewenste effect hebben en maken nieuwe plannen.

Tot 2025 voeren we het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) uit, dat is ontwikkeld om onderwijs-vertragingen opgelopen in de coronaperiode in te halen en daarmee alle kinderen voldoende ondersteuning te beiden voor het doorlopen van hun schoolloopbaan.

Daarnaast subsidiëren wij de bibliotheek voor het verzorgen van taalactiviteiten aan kinderen, zoals Boekstart.

Personeelstekort

Het tekort aan leerkrachten en pedagogisch werkers zet de toegankelijkheid en de kwaliteit van het onderwijs en de kinderopvang onder druk. We denken mee met de besturen en faciliteren bijvoorbeeld in voorrang op huisvesting voor leraren.

Passende ondersteuning

Wanneer kinderen en jongeren uitdagingen ervaren bij het naar school gaan, het meedoen op school en het bereiken van goede schoolresultaten is passende ondersteuning nodig. In eerste instantie zal deze passende ondersteuning gevonden moeten worden binnen het onderwijs – als basisvoorziening. Het onderwijs heeft immers een zorgplicht in het kader van de Wet passend onderwijs. Als deze inzet onvoldoende effect heeft kan de gemeente, in samenwerking met de samenwerkingsverbanden Unita en Qinas, op een tweetal manieren kinderen ondersteunen:

1. Vanuit de Leerplichtwet
2. Vanuit de Jeugdwet

Zo bieden wij bijvoorbeeld ondersteuning op maat aan via onderwijs-jeugd arrangementen en aanvullende voorzieningen.

Zowel lokaal als regionaal zetten we in op een versterking van de samenwerking tussen kinderen, ouders, onderwijs, samenwerkingsverbanden, Jeugd en Gezin, leerplichtambtenaren, jeugdconsulenten en overig betrokkenen. In het regionaal Programma Jeugd & Onderwijs 2022-2026 is de verbinding tussen onderwijs en jeugdzorg een belangrijk aandachtspunt.

Ernstige Enkelvoudige Dyslexie

In 2022 hebben 125 leerlingen tussen 7 en 13 jaar een vergoeding gekregen voor de behandeling van (ernstig enkelvoudige) dyslexie. Het gaat hier om 3.2% van het totaal

aantal kinderen. Dit is een stijging van het aantal kinderen in voorgaande jaren, in 2021 waren er 115 leerlingen die een vergoeding hebben gekregen. Er is geen landelijk gemiddelde bekend.

Onderwijshuisvesting

We hebben hoge ambities met betrekking tot het (ver)bouwen van onderwijshuisvesting, maar de arbeidskrapte en de stijging van de bouwkosten vragen om scherpere prioritering in de tijd. We kijken ook naar multifunctioneel gebruik van de huisvesting voor zowel onderwijs als voor activiteiten buiten schooltijd.

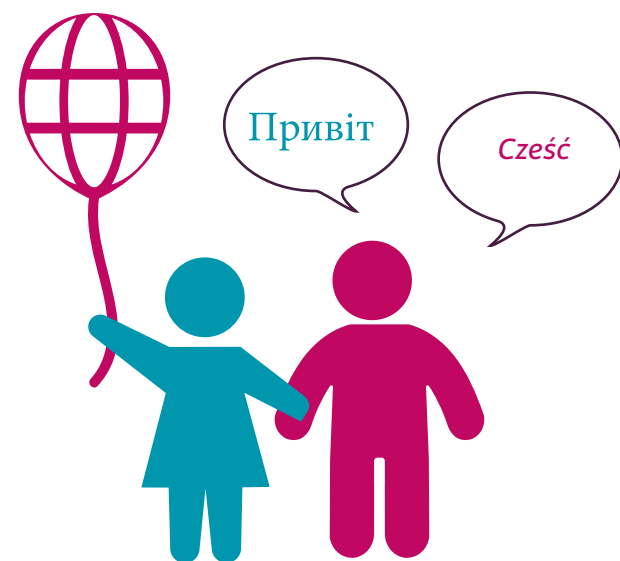
Van onderwijs naar arbeid

We nemen deel aan het Programma Inclusieve Arbeidsmarkt (PIAM) dat zich richt op de lokale kansen en mogelijkheden voor werkzoekende jongeren in een kwetsbare situatie. Zij zijn in beeld in de ketensamenwerking tussen scholen, jeugdzorg, UWV, gemeente en werkgevers en worden begeleid naar school of werk.

Aandachtspunten

De komende jaren willen we extra aandacht besteden aan:

1. Het actualiseren van het onderwijskansenbeleid, met specifieke aandacht voor het onderwijs aan nieuwkomers en het voorkomen van segregatie.
2. Het tekort aan leerkrachten.
3. Het actualiseren van het Integraal Huisvesting Plan voor onderwijshuisvesting.
4. Versterking van de samenwerking tussen kinderen, ouders, onderwijs, samenwerkingsverbanden, Jeugd en Gezin, leerplichtambtenaren, jeugdconsulenten en overig betrokkenen.

3.6 Beleidsdoel 5: Kinderen doen mee in de samenleving

Kinderen hebben het recht om gehoord te worden en deel te nemen aan zaken die van invloed zijn op hun leven, inclusief besluitvormingsprocessen die betrekking hebben op de ontwikkeling van hun leefomgeving

Bij dit beleidsdoel richten we ons specifiek op een inclusieve samenleving, de participatie van kinderen bij (de uitvoering van) het gemeentelijk beleid en de overheidsparticipatie bij initiatieven van kinderen.

Kinderen staan midden in de samenleving. Zij horen erbij en doen – naar vermogen – mee. Door kinderen in staat te stellen actief te participeren in de samenleving worden ze aangemoedigd hun mening te uiten, verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leven én de toekomst van de samenleving. Door alle kinderen te zien en te horen, wordt een inclusieve en rechtvaardige samenleving bevorderd.

Gooise Meren is een kindvriendelijke gemeente. Dat betekent dat beleidsplannen ook onder die noemer tot stand komen, met daarbij een belangrijke rol voor jeugdparticipatie. In Gooise Meren willen we geen beleid maken over kinderen, maar met hen. We willen weten wat kinderen denken en we verwerken dat in ons beleid en in de activiteiten voortvloeiend uit ons beleid.

Initiatieven die vanuit kinderen zelf komen en van waarde zijn voor de samenleving dragen bij aan het meedoen van kinderen in de samenleving.

Taken en verantwoordelijkheden

In Nederland zijn er verschillende wetten, internationale verdragen en richtlijnen van toepassing die inclusie en de participatie van kinderen benadrukken. De belangrijkste zijn:

- Het VN-verdrag inzake rechten van het kind, specifiek Artikel 2 en 12, en
- De verankering van participatie in de Jeugdwet en de Memorie van Toelichting.
- De Grondwet en Gemeentewet.

Wat we zien

Inclusie

Uit de vragenlijsten en tijdens de participatie bijeenkomsten blijkt dat niet iedere jongere het gevoel heeft 'zichzelf' te mogen zijn en zichzelf te kunnen uiten. Discriminatie en pestgedrag komt nog steeds voor in Gooise Meren. Een deel van de jongeren geven aan veel sociale druk te ervaren in Gooise Meren. Zo geeft 1 op de 6 jongvolwassenen (16–25 jaar) zichzelf te zien als LHBTQ+. Deze groep zijn minder gelukkig, hebben vaker (ernstige) psychische klachten, zijn minder veerkrachtig en weerbaar.

Voor kinderen met beperkingen zijn er (relatief) veel voorzieningen, maar ouders geven aan dat dit beter gecommuniceerd kan worden: zij moeten op dit moment veel zelf uitzoeken.

Participatie

Op dit moment denken kinderen sporadisch mee met gemeentelijke beleid en uitvoering van dit beleid. Uit de vragenlijsten en de bijeenkomsten blijkt dat kinderen en jongeren graag hun mening willen laten horen, omdat zij vinden dat zij een andere mening of andere gedachtes kunnen hebben dan volwassenen en het recht hebben om hun mening te uiten.

Wat we doen

Inclusie

Gooise Meren staat voor een inclusieve samenleving waaraan iedere inwoner kan deelnemen. Zij heeft sinds 2018 een inclusieagenda en daarmee is een goede basis gelegd voor een inclusievere samenleving. Ook is er een actieplan 2022–2025: Iedereen doet mee.

Participatie

Gooise Meren zet zich in voor overheidsparticipatie bij initiatieven van jongeren. Zo faciliteert zij STAD: een jongeren projectbureau, waar jongeren hun dromen en ideeën vorm kunnen geven en hun talenten in kunnen zetten.

Gooise Meren heeft een inwonerspanel waarin inwoners hun mening kunnen geven, deelnemen mag vanaf de leeftijd van 16 jaar. Momenteel wordt door de gemeente gewerkt aan een herijking van de Participatievisie, naar verwachting zal de raad hierover in 2024 een besluit nemen.

Jaarlijks wordt een cliëntervaringsonderzoek (CEO) Jeugd uitgevoerd om in kaart te brengen wat de ervaringen zijn van jongeren en ouders die in aanraking zijn gekomen met jeugdhulp.

Gooise Meren kent geen structurele inzet van jeugdparticipatie. Kinderen denken nog sporadisch mee met beleid en uitvoering. Omdat jeugdparticipatie in Gooise Meren nog geen structurele vorm heeft gekregen, is de inbreng van kinderen en jongeren niet gewaarborgd bij de besluit- en beleidsvorming en uitvoering van activiteiten die van invloed zijn op kinderen.

In 2021 en 2023 is een participatietraject doorlopen met kinderen. We onderzochten hoe kinderen en jongeren aankijken tegen de verschillende aspecten van kansrijk opgroeien in Gooise Meren. Zo is de vragenlijst van het Child Friendly Cities Initiative-programma uitgezet onder alle scholen voor voortgezet onderwijs. Ook zijn er, in samenwerking met het Beraad Gooise Meren, een tweetal bijeenkomsten voor jongeren georganiseerd onder de naam Youth Committee Gooise Meren. In deze bijeenkomsten was specifieke aandacht voor hoe jongeren aankijken tegen jeugdparticipatie in een gemeente. Jongeren geven aan dat zij het belangrijk vinden dat ze mee mogen praten. Ook vinden ze het belangrijk dat de juiste vorm wordt gekozen (laagdrempelig en zonder verplichtingen), dat er iets gedaan moet worden met hun

inbreng en dat het leuk moet zijn. De nut en noodzaak van een jongerenloket is ook besproken.

We onderzoeken de mogelijkheid tot het invoeren van een kinderraad en –burgemeester, waarbij we actief de samenwerking opzoeken met het onderwijsveld.

Structurele en effectieve jeugdparticipatie kan alleen maar slagen als er goede facilitering (een vaste contactpersoon) en communicatie bij de activiteiten is. Het is ons opgevallen dat het heel moeilijk is om kinderen en jongeren te vinden die hiervoor ruimte in hun agenda maken. Jeugdparticipatie vraagt veel tijd en inzet en om jeugdparticipatie duurzaam in te zetten moet een geschikte vorm gevonden worden.

Aandachtspunten

De komende jaren willen we extra aandacht besteden aan:

1. Ieder kind heeft het gevoel 'zichzelf' te mogen zijn en zichzelf te kunnen uiten.
2. De zichtbaarheid van het aanbod aan ondersteunende voorzieningen, specifiek voor (ouders van) kinderen met een beperking.
3. Het stimuleren van kinder- en jeugdparticipatie en jeugdinitiatieven.

Youth Committee Gooise Meren

19 Oktober 2023
Podium De Mess - Naarden

WE ZIJN
HEEL BLJ
MET AL JULLIE
FEEDBACK!

WAT ONS
OPVIEL
IN JULLIE
ANTWOORDEN
OP DE
VRAGENLIJST

JULLIE VOELEN JE
VEILIG OP DE WEG

EEN DAKJE
ZOU FUN ZIJN

WAAR
GRAFFITI
MAG!

ER ZIJN
ONVOLDOENDE
CHILLPLEKKEN

VERBIND
HET AAN
SPORT!

OP EEN
OVERLAST-
Vrije PLEK

MAAR

WEL VOLDOENDE
SPORTMOGELIJKHEDEN

ER IS BIJNA
GEEN AANDACHT
VOOR DE
GEVAREN VAN VERSLAVING

ZO'N KLEINE
GROEP IS NIET
REPRESENTATIEF
VOOR ALLE JONGEREN

JONGERENRAAD

GEZONDHEID

SPORT

ARMOEDE

OVERLAST
DOOR JONGEREN

MAAK HIER
EEN ONLINE
JUGDRAD!

VIA EEN
APP

JONGERENLOKET
FYSIEK OF DIGITAAL

MEEPRATEN
IN EEN OVERLEG

WAT WE
HIER
NU DOEN!

HOE KAN DE GEMEENTE
CONTACT KRIJGEN
MET JONGEREN?

SNAPCHAT

INSTAGRAM

TIKTOK

SOCIAL
MEDIA

HIER BOEIK
JE MIJN
AVOEDER!

VRAGENLIJSTEN?

OP SOCIAL MEDIA?
TE VRIJL
MOEDTE

OP SCHOOL

3.7 Beleidsdoel 6: Kinderen krijgen passende ondersteuning als hun ontwikkeling belemmerd of bedreigd wordt.

- ➡ *Ouders moeten goed voor kinderen zorgen. Als ze hierbij hulp nodig hebben of als ouders- of anderen die voor kinderen zorgen- het kind niet goed (kunnen) verzorgen, dan moet de overheid het kind en de ouders helpen.*
- ➡ *Elk kind moet bij zijn of haar ouders kunnen wonen en opgroeien. Als dit echt niet kan, moet het kind in ieder geval met beide ouders contact kunnen houden. Alleen als het echt niet goed is voor een kind, kan het contact met één of beide ouders verboden worden. Als kinderen niet thuis wonen moet extra worden opgelet hoe het met dit kind gaat.*
- ➡ *Gehandicapte kinderen moeten goede zorg krijgen zodat ze zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen en zo zelfstandig mogelijk kunnen leven.*

Als de ontwikkeling van kinderen belemmerd of bedreigd wordt, is per definitie het kansrijk opgroeien van een kind in gevaar. De omstandigheden waarin deze kinderen opgroeien zijn uitdagend en er is een vergrote kans dat de mentale gezondheid en het welzijn van een kind minder groot zijn, bijvoorbeeld door stress of trauma. Ook kunnen deze kinderen minder goed hun ontwikkelingsmogelijkheden benutten. 'Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op' – onze ambitie – kan alleen behaald worden als we deze kinderen (en hun ouders) passende ondersteuning bieden en beschermen tegen schadelijke omgevingen en omstandigheden.

Taken en verantwoordelijkheden

Passende ondersteuning aan kinderen waarvan de ontwikkeling belemmerd of bedreigd wordt, met als doel herstel van het gewone leven, moet de gemeente vanuit de Jeugdwet bieden.

Met de Jeugdwet wordt beoogd:

- Ondersteuning, hulp en zorg aan kinderen (en gezinnen) in een kwetsbare situatie;
- Stimuleren van zelfstandig functioneren en deelname aan de samenleving;
- Ondersteunen of overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging voor kinderen die onvoldoende zelfredzaam zijn.

De uitvoering van de Jeugdwet is een verantwoordelijkheid van de gemeente en wordt jeugdhulp genoemd. De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van kwalitatief goede en toegankelijke jeugdhulp, waarbij het uitgangspunt is dat de verantwoordelijkheid voor het gezond en veilig opgroeien en ontwikkelen van kinderen allereerst bij de ouders en de jeugdige zelf ligt. De gemeente moet zorgdragen voor de regie van het proces rondom de toekenning en de verlening van jeugdhulp, waarbij een integrale aanpak voorop staat. De gemeenteraad stelt de voorwaarden vast in een verordening jeugdhulp.

Wat we zien

De meeste kinderen in Gooise Meren (80%) geven in de vragenlijsten aan dat zij thuis hulp (bij het nemen van beslissingen) en emotionele steun krijgen en dat zij thuis over hun problemen kunnen praten.

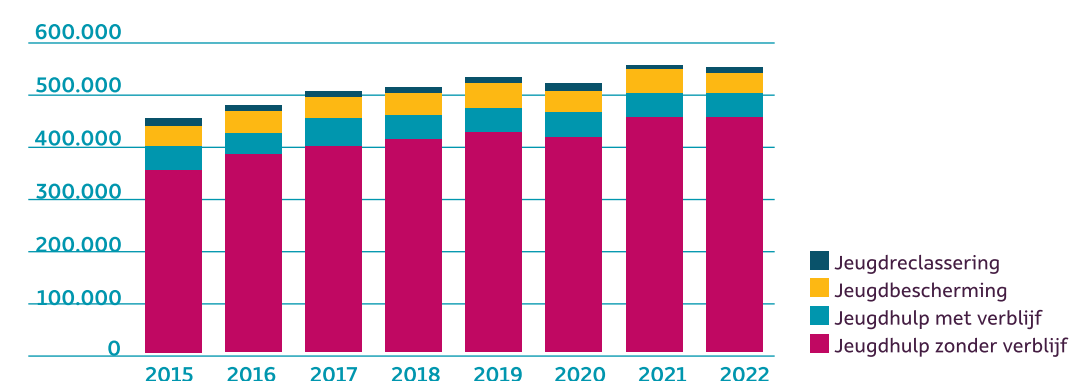
Uit de vragenlijsten blijkt ook dat bijna alle ouders weten waar zij terecht kunnen of waar informatie te vinden is over hulp en ondersteuning bij problemen bij het opvoeden van kinderen en dat zij bij de gemeente terecht kunnen voor jeugdhulp. Ook weten zij dat de gemeente samenwerkt met professionele organisaties die hulp en ondersteuning geven aan kinderen.

Toename gebruik van jeugdzorg

Het aantal kinderen dat jeugdzorg krijgt is aan het stijgen en de zorgvraag per jeugdige neemt toe. Dit is zowel het lokaal als het landelijk beeld. Oorzaken van een toename van gebruik van jeugdzorg zijn divers: gezinnen doen sneller een beroep op professionele hulp, uitdagingen die bij het opgroeien en opvoeden horen worden soms 'geproblematiseerd', de gemeente heeft weinig invloed op de instroom van belangrijke verwijzers, zoals huisartsen (de grootste verwijzers naar jeugd-GGZ), rechters en gecertificeerde instellingen, de transformatie van de jeugdzorg komt moeilijk van de grond doordat gemeenten weinig investeringsruimte hebben, professionals lijken veiligheidshalve vaak te kiezen voor inzet van de maatwerkvoorzieningen et cetera.

Het landelijk beeld laat zien dat aan het begin van deze eeuw ongeveer 3,7 % van de kinderen onder de 18 jaar gebruik maakte van jeugdzorg. Dit steeg naar 6,7% in 2015, er was dus sprake van een forse toename. In 2015 werd de Jeugdwet ingevoerd, die onder andere moet leiden tot een afname van het gebruik. Sinds de invoering van de Jeugdwet is echter nog steeds sprake van een toename: in 2022 kreeg 13,2 procent van de kinderen tot 18 jaar een vorm van jeugdzorg. Als de groep van 18 t/m 22 jarigen wordt meegenomen, dan kreeg 10,2% van alle jongeren in 2022 jeugdhulp. Ingetallen komt dit neer op 466.590 kinderen die in 2022 een vorm van jeugdzorg ontvingen. Verwacht wordt dat, bij ongewijzigd beleid, het gebruik van de jeugdzorg verder zal blijventoenemen. Vandaar dat er een Hervormingsagenda Jeugd is opgesteld.

Jeugdigen met jeugdhulp 2015–2020

Ook in Gooise Meren is een stijging van het aantal kinderen dat jeugdhulp krijgt te zien. In 2022 kreeg in Gooise Meren 12,82% (NL=13,2%) van de kinderen tot 18 jaar jeugdzorg, in aantal komt dit neer op ongeveer 1.813 kinderen. Van de jongvolwassenen van 18 tot 23 jaar in Gooise Meren krijgt 1,76% jeugdzorg.

Ook huisartsen kunnen toe leiden naar jeugdhulp. We zien dat driekwart van de verwijzingen naar Jeugd–GGZ afkomstig is van huisartsen. Een nadeel hierbij is dat bij deze verwijzing geen jeugdconsulent betrokken is, waardoor deze niet de rol van procesregisseur op zich kan nemen.

Niet alleen stijgt het aantal kinderen dat jeugdzorg krijgt, kinderen zitten ook langer in jeugdzorg. De gemiddelde trajectduur is in Nederland in 2021 ten opzichte van 2015 met 35% gestegen bij jeugdhulp zonder verblijf. Dit draagt bij aan een toename van intensiteit en duur van trajecten, wachttijden en stijging van kosten.

Toename kosten voor jeugdzorg

De uitgaven voor de jeugdzorg zijn in de afgelopen jaren ook flink gestegen. In 2019 werd landelijk circa €1,9 mld. meer uitgegeven dan in 2015. Dit is een stijging van zo’n 50%. De stijging van kosten is onder andere te danken aan een toename van het aantal kinderen dat gebruik maakt van jeugdzorg, een verhoging van intensievere, langdurige en gespecialiseerde zorg en een indicatie van de kosten.

Deze tendens is in Gooise Meren ook te zien. De kostenstijging tussen 2015 en 2019 is zelfs hoger dan landelijk, van 8.4 miljoen in 2015 naar 14.5 miljoen in 2019, dit is een stijging van zo’n 72%. De verwachting is dat de kosten de komende jaren blijven stijgen, dit komt onder andere door hogere personeelskosten en personeelstekorten.

Jeugdzorg onder druk

De stijging van het aantal –complexe–hulpvragen, een toename van kosten per jeugdige door inzet van zwaardere (en dus duurdere) vormen van jeugdhulp zoals verblijf, maar ook het personeelstekort, zet de jeugdzorg onder druk. Doorstroom en uitstroom in de jeugdhulp stagneren en jongeren ontvangen steeds langer jeugdhulp, hierdoor blijven de kosten stijgen en is het soms moeilijk om –tijdig– passende hulp te organiseren en ontstaan er wachttijden. In dat geval wordt overbruggingszorg ingezet om in ieder geval de veiligheid te waarborgen.

Landelijke ontwikkelingen

Hervormingsagenda Jeugd

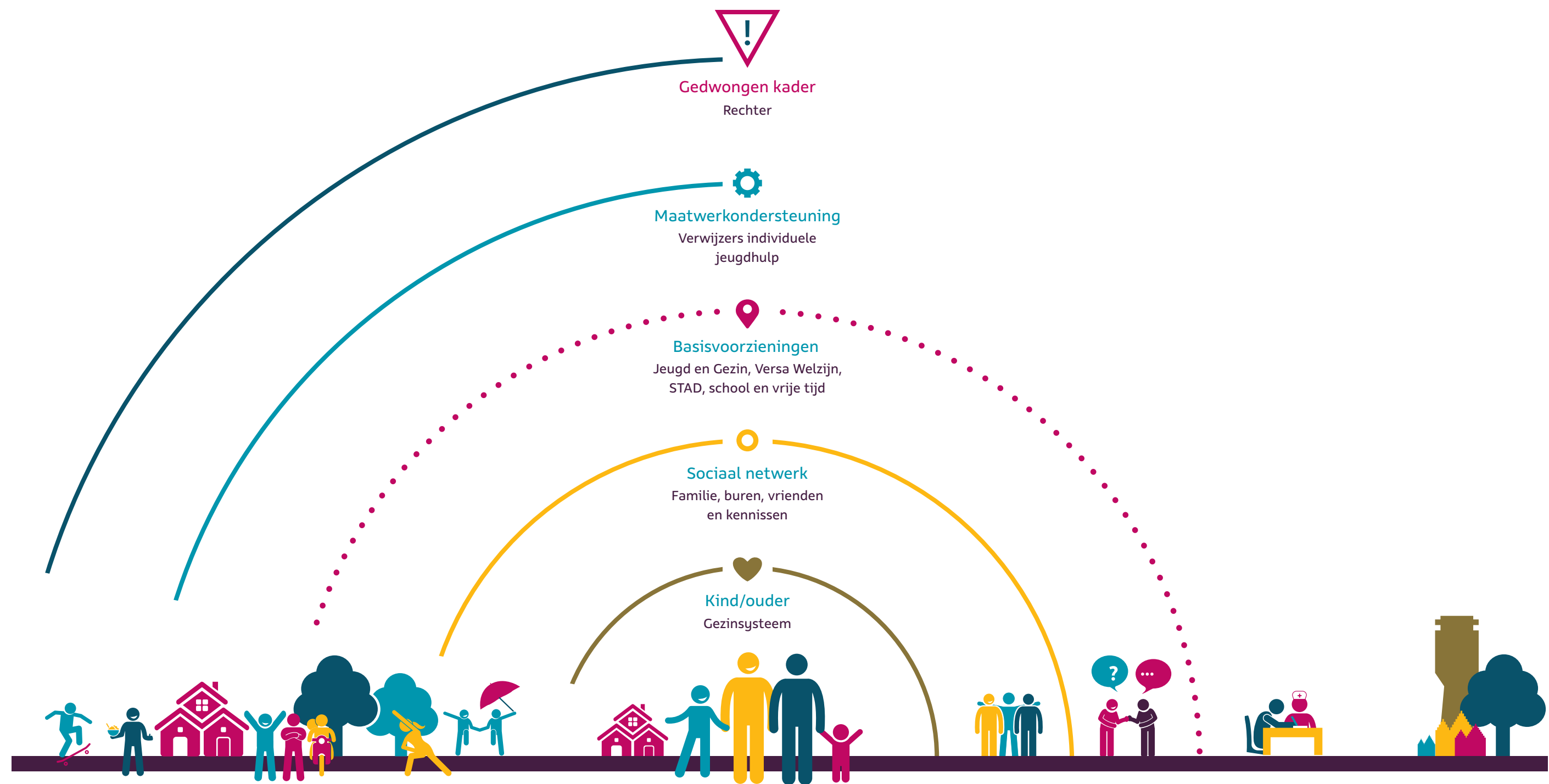
De hervormingsagenda Jeugd bevat een groot pakket afspraken om de jeugdzorg te verbeteren en financieel houdbaar te krijgen. Gemeenten en het Rijk gaan structureel investeren in de landelijke kwaliteit en effectiviteit van jeugdhulp. Ook komt er een aanpassing van de Jeugdwet, waardoor duidelijker wordt waarvoor kinderen en ouders hulp kunnen krijgen. Op dit moment wordt er gewerkt aan de invulling van de Hervormingsagenda en de aanpassing van de Jeugdwet, het is onduidelijk wanneer deze worden ingevoerd.

Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming

Het landelijke programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming is bedoeld om de structurele veiligheid in huishoudens ingrijpend te verbeteren. Het is de bedoeling dat de jeugdbescherming minder kind- en meer gezinsgericht gaat werken en lokale teams krijgen een centrale rol, om te zorgen dat kinderen en gezinnen in een kwetsbare situatie snel passende ondersteuning en bescherming krijgen. Daarnaast moet een Regionaal Veiligheidsteam worden opgericht. Het toekomstscenario schetst op hoofdlijnen hoe de kind- en gezinsbescherming er in 2026–2031 uit kan zien.

Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein

De Wet aanpak meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams) regelt dat gemeenten de wettelijke mogelijkheid krijgen om tot een gecoördineerde aanpak te komen voor mensen of gezinnen met meerdere problemen. Zo kan die hulp goed op elkaar worden afgestemd: gemeenten en andere betrokken organisaties die deze gezinnen helpen kunnen makkelijker gegevens uitwisselen. Het is onduidelijk wanneer deze regeling wordt ingevoerd.

Wat we doen

Gezinssysteem

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de zorg, begeleiding en opvoeding van hun kinderen. Dit is vastgelegd in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind en de Nederlandse Wet. Opvoeden is voorleven en heeft alles te maken met de voorbeeldfunctie als ouders. Een sterke sociale basis voor kinderen begint dan ook in het gezin. Het sociaal netwerk en de basisvoorzieningen kunnen hen hierin ondersteunen. De gemeente geeft opdracht aan bijvoorbeeld Jeugd en gezin en Versa Welzijn om een divers cursusaanbod aan te bieden aan (aanstaande) ouders die hen kunnen ondersteunen bij de opvoeding van hun kind.

Sociaal netwerk

Maar ouders staan er niet alleen voor. Zij leven in sociale netwerken van familie, vrienden, kennissen, burens, verenigingen, kerkgemeenschappen et cetera, die medeopvoeder zijn en waar zo nodig een beroep op kan worden gedaan als een luisterend oor, advies of praktische hulp nodig is. Met een hecht sociaal netwerk is het voor kinderen en ouders makkelijker om hulp te vragen en kunnen anderen makkelijker steun bieden. Een betrokken sociaal netwerk kan kinderen en gezinnen beschermen als er uitdagingen zijn die zij niet alleen het hoofd kunnen bieden en kan voorkomen dat kleine uitdagingen grote problemen worden.

Sommige gezinnen kunnen door omstandigheden minder vaak en/of minder goed terugvallen op een steunend netwerk. Ook zijn er grenzen aan de inzetbaarheid van het netwerk.

Basisvoorzieningen

Bij vragen en/of zorgen over het opgroeien en opvoeden van hun kind(eren) kunnen ouders ook terecht bij de professionals die werkzaam zijn in zogenaamde basisvoorzieningen. Deze basisvoorzieningen zijn laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk, denk hierbij bijvoorbeeld aan Jeugd & Gezin/consultatiebureau, school, kinderopvang, het welzijnswerk, sport- en vrije tijdclubs, jongerenwerk en maatschappelijk werk.

Sterke sociale basis

Als het gezin, het sociaal netwerk en de professionals werkzaam in de basisvoorzieningen een ondersteunende omgeving vormen van waaruit kinderen zich goed kunnen ontwikkelen noemen we dit een sterke sociale basis. Voor veruit de meeste kinderen en ouders is het opgroeien en opvoeden met behulp van een sterke sociale basis voldoende om kansrijk op te groeien.

Maatwerkondersteuning

Wanneer het ondanks de sterke sociale basis (even) niet op eigen kracht lukt, kan er vanuit de gemeente passende ondersteuning worden ingezet. Dit gaat op aanvraag van en in afstemming met ouders. Dit kan bij jongeren vanaf 16 jaar ook op eigen aanvraag. We spreken hierbij over jeugdhulp. Samen met kinderen en ouders wordt er binnen de jeugdhulp gewerkt aan het herstel van het gewone leven en aan het versterken van de eigen ontwikkelmogelijkheden.

Als een aanvraag tot ondersteuning van jeugdhulp bij de gemeente binnenkomt, beoordelen de jeugdconsulenten de aanvraag. Ook zorgen zij voor voorlichting. Bij een positieve beoordeling voor de toeleiding naar een jeugdhulpaanbieder blijven de jeugdconsulenten betrokken als procesregisseur: één gezin, één plan, één regisseur.

Maatwerkondersteuning kan zowel aan de jeugdige als aan de ouders worden toegekend. Maatwerkondersteuning vindt dan plaats in een vrijwillig kader. De gemeente financiert de ingezette jeugdhulp.

We zetten in op zo snel, zo dichtbij en zo licht als mogelijke ondersteuning om zwaardere ondersteuning te voorkomen, maar realiseren ons dat niet iedere oorzaak of ontwikkeling van de toegenomen hulpvraag beïnvloedbaar is.

We zetten ook in op het – zoveel als mogelijk – in een (veilige) thuissituatie kunnen leven van kinderen. We versterken jeugdigen en gezinnen zodat er minder kinderen in verblijf opgroeien en als dit moet dan in gezinsvormen en zo kort mogelijk.

Jeugdhulp in het gedwongen kader

Een rechter kan, alleen als de jeugdige beschermd moet worden tegen opvoedsituaties die schadelijk zijn voor zijn of haar ontwikkeling of als de veiligheid van een kind in gevaar is, gezinnen verplichten om jeugdhulp te aanvaarden. Dit wordt jeugdhulp in het gedwongen kader genoemd en gaat over jeugdbescherming en jeugdreclassering. De Regio Gooi en Vechtstreek verzorgt de contacten met en financiering van de Gecertificeerde Instellingen die de jeugdhulp in het gedwongen kader uitvoeren.

18–/18+

Gemeenten zijn via de Jeugdwet verantwoordelijk voor de zorg en ondersteuning aan jongeren tot 18 jaar (of tot 23 jaar; afhankelijk van de hulpvraag en type noodzakelijke voorziening). Om de continuïteit van deze zorg en ondersteuning te waarborgen, is het belangrijk dat gemeenten en samenwerkingspartners elkaar weten te vinden en afspraken maken. Hier ligt een afbakeningskader aan ten grondslag. Zorg en ondersteuning vanaf deze leeftijd is geregeld via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) of de Zorgverzekeringswet (ZVW). Het is belangrijk dat er een goede overdracht is naar bijvoorbeeld Wmo, beschermd wonen of een kamertraining. Hiervoor moeten de jeugdhulporganisatie een toekomstplan maken. Extra ondersteuning wordt ook georganiseerd in samenwerking met diverse ketenpartners.

Regionale samenwerking

Regionale samenwerking is nodig om de kwaliteit en continuïteit van de zorg aan kinderen met complexere problemen en specialistische- en levensbrede vraagstukken goed te kunnen borgen. Regionale samenwerking ten aanzien van jeugdzorg heeft verschillende voordelen, zoals:

- Het beschikbaar zijn van diverse vormen van specialistische jeugdhulp in de omgeving.
- Bij verhuizing binnen de regio hoeft er geen andere jeugdhulpaanbieder worden gezocht.
- Voor aanbieders is er een verlaging van administratieve lasten omdat ze maar met 1 regio te maken heeft in plaats van 6 afzonderlijke gemeenten.
- Door als gemeenten gezamenlijk programma's op te pakken en met elkaar af te stemmen is er een kwaliteitsvoordeel te behalen: de taaklast wordt betere verdeeld.
- Bij inkoop is er volume- en organisatievoordeel voor gemeenten.

Gemeente worden, bij de vaststelling van de Hervormingsagenda Jeugd, verplicht om bepaalde specialistische jeugdzorg regionaal in te kopen om beschikbaarheid en continuïteit van jeugdzorg te organiseren. In de regio Gooi & Vechtstreek bestaat al een sterke regionale samenwerking.

In het kader van de Jeugdwet werken de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek samen in:

1. Het inkopen, contracteren en beheren van gecontracteerd aanbod. De gemeenten in de jeugdhulpregio kopen gezamenlijk de jeugdhulpvoorzieningen, de jeugdbescherming, de jeugdreclassering, alsmede de maatschappelijke ondersteuning jeugd in. Een klein deel van de hulp door jeugdhulpaanbieders wordt in eigen beheer door Gooise Meren ingekocht/gecontracteerd.
1. De beleidsvoorbereiding rondom maatwerkvoorzieningen en om de inkoop van jeugdhulp vorm te geven. Dit wordt gedaan vanuit de Gemeenschappelijke Regeling Regio Gooi en Vechtstreek.
1. Het Regionaal Expertise Team (RET) heeft een consultatie en adviesfunctie: dit onafhankelijk expertiseteam geeft inhoudelijke advisering en ondersteuning over jeugdhulp aan huisartsen en gemeentelijke consulenten.

Ook *Veilig Thuis Gooi en Vechtstreek*, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, is regionaal georganiseerd.

In het regionale visiestuk: Doorontwikkeling Samenwerkingsafspraken Jeugdhulp: Een toekomst met perspectief, wordt de regionale samenwerking binnen de Regio Gooi en Vechtstreek op het terrein van de jeugdzorg beschreven. De resultaten en het proces van de verschillende vormen van regionale samenwerking wordt regelmatig geëvalueerd, zo is bijvoorbeeld de inkoop van jeugdhulpvoorzieningen in november 2021 tegen het licht gehouden.

De besluitvorming met betrekking tot de hoofdlijnen van de regionale samenwerking op het gebied van jeugdhulp ligt bij de afzonderlijke gemeenteraden, waardoor de gemeenteraad sturing kan geven aan de regionale samenwerking. De uitvoering van het beleid is een verantwoordelijkheid van de afzonderlijke colleges.

Een toekomstbestendig jeugdteam

Sinds 2022 bieden we meer ruimte en capaciteit aan onze jeugdconsulenten om hun rol als procesregisseur (één gezin, één plan, één regisseur) beter uit te kunnen voeren. Hierdoor kunnen we ook intensievere regie voeren in situaties waarbij onveiligheid speelt. Deze aanpak is beschreven in het Verbeterplan Versterkte procesregie. Om dit te kunnen organiseren is in de afgelopen jaren 3fte extra inzet gegaan naar het team jeugd van de Uitvoeringsdienst Sociaal Domein. Deze is niet alleen ten goede gekomen aan de (versterkte) rol als procesregisseur – en daarbij intensievere regie bij onveiligheid, maar ook naar de uitbreiding van deskundigheid in het team jeugd. De versterking van het jeugdteam blijft urgent en noodzakelijk en voorgesteld gaat worden om deze structureel te maken. Dit ook in het licht van de landelijke opgaven in de Jeugdzorg, want zowel in de

Hervormingsagenda Jeugd als in het Toekomstscenario kind- en jeugdbescherming stuurt het Rijk aan op een sterk lokaal team. Wij verwachten dat deze landelijke ontwikkelingen ook consequenties op lokaal niveau met zich mee gaan brengen. Welke deze zijn, is nu nog onbekend.

In het Beleidsplan Sociaal Domein staat: 'De transformatie van het sociaal domein is een continu, dynamisch en langdurig proces dat nog volop in ontwikkeling is'. Dit geldt zeker ook voor de hulp aan kinderen vanuit de Jeugdwet. Om deze ontwikkelingen goed het hoofd te kunnen bieden is een optimaal uitgerust, toekomstbestendig jeugdteam nodig.

Aandachtspunten

De komende jaren willen we extra aandacht besteden aan:

1. Het terugdringen van de inzet van jeugdhulp.
2. Inzet jeugdhulp tegen aanvaardbare kosten/reële tarieven.
3. Het implementeren van landelijke ontwikkelingen.
4. Het bevorderen van de structurele veiligheid in huishoudens door de uitvoering van het Toekomstscenario's kind- en gezinsbescherming.
5. Een toekomstbestendig jeugdteam.

4. Opgaven en aanpak

4.1 Opgaven

Hoewel het – over het algemeen – goed gaat met de kinderen in Gooise Meren, kunnen we niet zeggen dat we onze ambitie 'Alle kinderen in Gooise Meren groeien kansrijk op' al volledig hebben waargemaakt. Op een aantal aspecten gaat het minder goed met de kinderen in Gooise Meren dan gemiddeld in Nederland. En op andere aspecten valt op dat niet alle kinderen in Gooise Meren dezelfde mogelijkheden hebben om kansrijk op te groeien. Om te kunnen realiseren dat alle kinderen in Gooise Meren kansrijk kunnen opgroeien, moeten we onze focus en inspanningen meer richten op deze aspecten. Het hebben van een Integraal Beleidsplan Jeugd gaat ons hierbij helpen.

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen in Gooise Meren kansrijk kunnen opgroeien, moeten we aandacht besteden aan alle aspecten van de beleidsdoelen die we hebben opgenomen in dit Integraal Beleidsplan Jeugd. Ook de aspecten waar het op dit moment goed mee gaat. Wat goed werkt koesteren we: zo is het bijvoorbeeld van belang om te blijven stimuleren dat kinderen genoeg bewegen en dat zij veilig kunnen deelnemen aan het verkeer, doordat er aandacht voor verkeerseducatie is. Een aantal aandachtspunten vragen om specifieke aandacht, omdat dit de kans op kansrijk opgroeien voor alle kinderen verhoogd. Deze aandachtspunten zijn de opgaven voor ons jeugdbeleid in de komende jaren.

Hieronder vindt u een overzicht in willekeurige volgorde van de opgaven die we nu zien:

1. Waarborgen van de Universele Rechten van het kind.
2. Het welbevinden van jongeren in relatie tot psychische en stress gerelateerde klachten.
3. Het tegengaan van middelengebruik.
4. De behoefte van jongeren aan een plek om samen te komen in combinatie met door buurtbewoners ervaren overlast van jongeren
5. De zichtbaarheid van sportieve, culturele, artistieke, recreatieve activiteiten voor kinderen.
6. Het vergroten van de bekendheid van de financiële regelingen bij de doelgroep: gezinnen met een laag inkomen.
7. Talentgerichte cultuureducatie en –participatie.
8. Het actualiseren van het onderwijskansenbeleid, met specifieke aandacht voor het onderwijs aan nieuwkomers en het voorkomen van segregatie.
9. Het tekort aan leerkrachten.
10. Het actualiseren van het Integraal Huisvesting Plan voor onderwijshuisvesting.
11. Versterking van de samenwerking tussen kinderen, ouders, onderwijs, samenwerkingsverbanden, Jeugd en Gezin, leerplichtambtenaren, jeugdconsulenten en overig betrokkenen.
12. Ieder kind heeft het gevoel 'zichzelf' te mogen zijn en zichzelf te kunnen uiten.

13. De zichtbaarheid van het aanbod aan ondersteunende voorzieningen, specifiek voor (ouders van) kinderen met een beperking.
14. Het stimuleren van jeugdparticipatie en jeugdinitiatieven.
15. Het terugdringen van de inzet van jeugdhulp.
16. Inzet jeugdhulp tegen aanvaardbare kosten/reële tarieven.
17. Het implementeren van landelijke ontwikkelingen: Hervormingsagenda Jeugd en Wams.
18. Het bevorderen van de structurele veiligheid in huishoudens door de uitvoering van het Toekomstscenario's kind- en gezinsbescherming.
19. Toekomstbestendig gemeentelijk jeugdteam.

4.2 Aanpak

De opgaven waar we in ons jeugdbeleid voor staan, willen we integraal aanvliegen. Om tot een succesvolle aanpak van de opgaven te komen, voelen we ons eigenaar van de opgaven. Tegelijkertijd hebben ouders en professionals die betrokken zijn bij het opgroeien en opvoeden een eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van het verhogen van kansrijk opgroeien van alle kinderen in Gooise Meren.

Bij de activiteiten die we willen ondernemen in het kader van het integraal jeugdbeleid nemen we het gewone, dagelijks leven en de eigen ontwikkelmogelijkheden van kinderen en hun ouders als vertrekpunt. Dat betekent dat we de focus leggen op een sterke sociale basis. Tegelijkertijd hebben we aandacht voor kinderen en gezinnen in een kwetsbare situatie. In gezamenlijkheid en vanuit een brede blik gaan we de opgaven verder onderzoeken. We kijken naar welke activiteiten we moeten (blijven) uitvoeren om onze ambitie te kunnen bereiken, welke activiteiten we kunnen verbeteren en waar nodig besluiten we te stoppen met activiteiten die onvoldoende bijdragen aan het behalen van onze ambitie.

4.2.1 Wat gaan we doen

Als gemeente hebben we een rol als aanjager, facilitator, regisseur en opdrachtgever van het integraal jeugdbeleid. We gaan de integrale thema's ter tafel brengen in de verschillende overleggen én bewaken de focus op de opgaven. En we streven ernaar om de afstemming en samenwerking met en tussen lokale en regionale partners te vergroten.

Daar waar de opgaven ook landelijk of regionaal spelen, sluiten we aan bij de landelijke of regionale aanpak. Maar een landelijke of regionale aanpak ontslaat ons niet van een inspanningsverplichting die we hebben m.b.t. een lokale aanpak van de opgave.

Aan dit Integraal Beleidsplan Jeugd wordt een uitvoeringsagenda gekoppeld, die wordt opgesteld in samenwerking met de betrokken partijen. Hierin staat een uitwerking van de activiteiten die we gaan inzetten om onze opgaven 'op te lossen' en onze ambitie te gaan bereiken. Ook staat in het uitvoeringsagenda welke partijen een aandeel –kunnen– leveren bij het uitvoeren van de activiteiten en wordt concreet welke inzet de activiteiten vragen qua capaciteit en middelen.

De activiteiten bestaan onder andere uit:

- Het versterken van de opvoedrol van ouders. Denk hierbij o.a. aan het ondersteunen van ouders bij (het ontdekken van) hun eigen kracht en de bewustwording van de voorbeeldfunctie die ouders hebben in de opvoeding.
- Het versterken van het sociaal netwerk voor gezinnen die minder vaak/goed kunnen terugvallen op een steunend netwerk.
- Stimuleren en continueren van een breed en inclusief aanbod aan activiteiten en voorzieningen.
- Verbeteren van de zichtbaarheid van het aanbod aan activiteiten en voorzieningen.
- Stimuleren van een laagdrempelige toegang tot sport en cultuur zodat ieder kind kan meedoen.
- Actualiseren van het subsidieafwegingskader voor basisvoorzieningen.
- Het bespreekbaar maken van en afspraken maken over het omgaan met betrekking tot integrale thema's. Denk hierbij aan: normaliseren, problematische scheidingen, hoge verwachtingen en het tegengaan van middelengebruik.
- Intensiveren en effectueren van het –netwerk– overleg tussen gemeente, basisvoorzieningen en jeugdhulpvoorzieningen.
- Verbeteren van bestaand gemeentelijk beleid dat van invloed is op kinderen
- Versterken van de lokale en regionale afstemming, coördinatie en uitvoering van het jeugdbeleid.
- Uitvoeren van preventieve projecten, uitgaande van 'normaliseren' en gericht op het beperken van de behoefte aan (zwaardere) jeugdzorg.
- Verlagen van de instroom in de jeugdhulp, onder andere door kritischer te kijken naar de aanvragen jeugdhulp vanuit het oogpunt van normaliseren, een betere afstemming tussen gemeente & huisartsen en mogelijk ook door het aanbieden van lichte ambulante hulp en ondersteuning door de jeugdconsulenten. Hiervoor is uitbreiding van het jeugdteam USD nodig.
- Versterken van de samenwerking met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs, waarbij de focus ligt op het gebied waar jeugdhulp en passend onderwijs elkaar raken. Hiervoor is structurele inzet nodig van het jeugdteam USD.
- Het voorkomen van wachttijden en het bevorderen van de door- en uitstroom uit de jeugdhulp o.a. door het versterken van de regiefunctie van de jeugdconsulenten volgens de aanpak één gezin, één plan, één regisseur. Hiervoor is structurele uitbreiding nodig van het jeugdteam USD.
- Inzetten op beheersmaatregelen, zoals het verbeteren van ons dashboard, waardoor monitoring en kostenbeheersing beter en sneller kan plaatsvinden en we meer kunnen sturen op basis van feiten en data (data gedreven werken).
- Het volgen van en acteren op de ontwikkelingen rondom de Hervormingsagenda.
- Het verbeteren van de jeugdbeschermingsketen door het implementeren van de activiteiten van het landelijk programma Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.
- Uitvoeren van de activiteiten uit het lokale, regionale en landelijke Preventie- en handavingsplan.
- Structureel betrekken van kinderen bij gemeentelijk beleid en – activiteiten die van invloed zijn op kinderen, onder andere door het stimuleren van jeugdinitiatieven.

We zijn ons ervan bewust dat niet alle opgaven die we in Gooise Meren zien door ons zijn op te lossen. Een aantal opgaven speelt ook landelijk. We doen onze uiterste best om binnen de mogelijkheden die wij hebben bij te dragen aan een vermindering of verbetering van de opgaven die wij lokaal zien. We zijn hierbij echter ook afhankelijk van landelijke en actuele ontwikkelingen, het rijksbeleid en de rijksmiddelen die ter beschikking worden gesteld.

4.2.2 Beleidsindicatoren

Om de resultaten van ons jeugdbeleid te meten – en bij te kunnen sturen waar nodig – wordt de voortgang gemonitord aan de hand van een aantal beleidsindicatoren. De beleidsindicatoren komen voort uit de verschillende beleidsdoelen en vormen gezamenlijk een beeld van hoe kansrijk alle kinderen uit Gooise Meren kunnen opgroeien.

Beleidsindicatoren behorende bij het integraal jeugdbeleid

	Beleidsindicator	Beleidsindicator
1	Jongeren behouden of vergroten hun huidige beleving van geluk (welzijn) en gezondheid.	Hiervoor wordt een analyse toegepast van de data van onder andere de regionale gezondheidsmonitor, zoals te zien is bij beleidsdoel 1.
2	Kinderen bewegen voldoende en hebben een gezond gewicht.	Streefcijfers zijn minimaal het landelijk gemiddelde. Regionale gezondheidsmonitor.
3	Het aantal jongeren dat de verleidingen op het gebied van drank, roken en drugs kan weerstaan stijgt.	Streefcijfer is minimaal het landelijk gemiddelde. Regionale gezondheidsmonitor.
4	Het aantal jongeren dat niet naar school gaat (thuiszitters) daalt.	Jaarverslag Regionaal Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek
5	Het aantal jongeren dat met een diploma of startkwalificatie van school komt blijft op hetzelfde niveau of stijgt.	Jaarverslag Regionaal Bureau Leerlingzaken Gooi en Vechtstreek
6	Het aantal verkeersongevallen waar kinderen bij betrokken zijn daalt.	Gemeentelijke data
7	In iedere kern is minimaal 1 centraal gelegen en goed toegankelijke speellocatie.	Gemeentelijke data
8	Sportieve, culturele, artistieke, recreatieve en ondersteunende activiteiten zijn goed zichtbaar voor kinderen en ouders en goed toegankelijk voor iedereen.	Vragenlijst Child Friendly Cities Initiatives

	Beleidsindicator	Beleidsindicator
9	Jongeren geven vaker aan dat zij zichzelf mogen zijn en kunnen uiten.	Vragenlijst Child Friendly Cities Initiatives
10	LHBTQ+ voelen zich meer gelukkig, veerkrachtiger en weerbaarder.	Vragenlijst Child Friendly Cities Initiatives. Regionale gezondheidsmonitor.
11	De inbreng van kinderen is gewaarborgd bij besluit- en beleidsvorming en uitvoering van activiteiten die van invloed zijn op de leefomgeving van kinderen.	Gemeentelijke data: Actieplan Child Friendly Cities en Participatievisie.
12	Het aantal kinderen dat jeugdzorg krijgt daalt tot onder het landelijk gemiddelde.	Gemeentelijke data. Peilnota.

4.2.3 Monitoring

Iedere twee jaar wordt een voortgangsverslag van het integraal jeugdbeleid naar de gemeenteraad gestuurd. Hierin staat wordt beschreven wat het resultaat van ons jeugdbeleid is: de mate waarop de beleidsindicatoren zijn behaald. Maar bovenal wordt in het voortgangsverslag aandacht besteed aan een analyse van ons jeugdbeleid:

- Wat is onze ambitie?
- Wat zijn de beleidsdoelen waarmee we onze ambitie willen bereiken?
- Wat hebben we ingezet om onze beleidsdoelen te bereiken?
- Tot welk resultaten heeft onze inzet geleid?
- Waar wijken de resultaten af van onze doelen en ambitie?
- En hoe kunnen we de afwijkingen verklaren?

Dit voortgangsverslag vervangt het Voortgangsverslag verbeteringen Jeugdzorg, die de gemeenteraad in 2023 heeft ontvangen.

De activiteiten die zijn opgenomen in de uitvoeringsagenda worden geëvalueerd aan de hand van criteria die we in de uitvoeringsagenda opnemen. Daarbij sluiten we zoveel mogelijk aan bij de evaluatie van activiteiten in aanpalende beleidsvelden, zodat er geen dubbel werk wordt gedaan. Jaarlijks wordt een voortgang van de uitvoeringsagenda ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd.

5. Financieel kader

5.1 Begroting

In de begroting van 2024 zijn de posten jeugdbeleid en jeugdzorg opgenomen. Bij jeugdbeleid gaat het om kosten die gemaakt worden in het kader van de basisvoorzieningen. Bij jeugdzorg gaat het over de kosten die gemaakt worden voor de uitvoering van de Jeugdwet. Het grootste deel van deze uitgaven heeft betrekking op maatwerkvoorzieningen.

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 (na wijziging)	MB 2024	MB 2025	MB 2026	MB 2027
Jeugdbeleid	1.414.000	1.702.000	1.881.000	1.880.000	1.879.000	1.879.000
Jeugdzorg	13.796.000	14.487.000	16.376.000	14.477.000	14.220.000	14.220.000

Veel van de activiteiten die zijn opgenomen in dit Integraal Beleidsplan Jeugd komen voort uit andere beleidsterreinen dan jeugdbeleid en jeugdzorg, zoals: het gezondheidsbeleid, GALA, het sportbeleid, het cultuurbeleid, verkeer en vervoer, onderwijsbeleid, openbaar groen en recreatie et cetera. De kosten voor deze activiteiten blijven, ook na vaststelling van het Integraal Beleidsplan Jeugd, onder het desbetreffende beleidsterrein vallen. Wel wordt er nadrukkelijker gezocht naar afstemming tussen de verschillende beleidsvelden om daarmee effectievere inzet van middelen te realiseren.

5.2 Indicatie inzet jeugdbeleid

Met het Integraal Beleidsplan Jeugd investeert Gooise Meren in haar ambitie om alle kinderen in Gooise Meren kansrijk te laten opgroeien. Na vaststelling van dit beleidsplan wordt een uitvoeringsagenda opgesteld. In de uitvoeringsagenda komt een opsomming van activiteiten die we gaan inzetten om onze ambitie te bereiken te staan. Het uitvoeren van deze activiteiten vraagt om inzet van capaciteit en budget. Voor een groot deel kan dit binnen de huidige beschikbare capaciteit en bestaande budgetten. Dit geldt voor de uitvoering van activiteiten die vallen onder beleidsdoel 1, 2, 3 en 4.

Voor de activiteiten die worden ingezet voor beleidsdoelen 5 en 6 en voor de integrale aanpak van het jeugdbeleid is een inschatting gemaakt voor de benodigde capaciteit en budgetten, voor de komende vier jaar. Op de volgende pagina is in de eerste tabel te zien welke inzet al is opgenomen in de (meerjaren)begroting. De tweede tabel toont de inzet die nog niet is opgenomen in de (meerjaren)begroting. In de reguliere P&C cyclus vragen wij hiervoor inzet van capaciteit en middelen aan de raad. Vanuit het budgetrecht van de raad kan zij deze honoreren.

Tabel 1

Beleidsdoel	Inzet: al opgenomen in de (meerjaren) begroting	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel 6	• versterken regierol en deskundigheid	3.0 fte	–	–	–
	• doorontwikkeling in kader van de Hervormingsagenda	2.0 fte	1.0 fte	1.0 fte	–
	• verbeteren toegangsfunctie, met name huisartsenroute	€ 150.000	–	–	–
Integrale aanpak beleidsdoelen 1 t/m 6	Regie, coördinatie en uitvoering integraal jeugdbeleid, verbeteren lokale en regionale afstemming samenwerking, actualiseren bestaand beleid, implementeren landelijke ontwikkelingen als Hervormingsagenda en toekomstscenario's	1.0 fte € 30.000	1.0 fte	1.0 fte	1.0 fte

Tabel 2

Beleidsdoel	Inzet: niet opgenomen in de (meerjaren)begroting	2024	2025	2026	2027
Beleidsdoel 5	• Jeugdparticipatie en Child Friendly Cities • Budget voor activiteiten, incl. uitvoering jeugdinitiatieven	0.6 fte € 40.000	0.6 fte € 40.000	0.6 fte € 40.000	0.6 fte € 40.000
Beleidsdoel 6	• versterken regierol en deskundigheid	–	3.0 fte	3.0 fte	3.0 fte
	• doorontwikkeling in kader van de Hervormingsagenda	–	–	–	1.0 fte
	• verbeteren toegangsfunctie, met name huisartsenroute	–	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
Integrale aanpak beleidsdoelen 1 t/m 6	Regie, coördinatie en uitvoering integraal jeugdbeleid, verbeteren lokale en regionale afstemming samenwerking, actualiseren bestaand beleid, implementeren landelijke ontwikkelingen als Hervormingsagenda en toekomstscenario's		– € 30.000	– € 30.000	– € 30.000

Bijlage 1. Begrippenlijst

Ouder(s): ouder(s) en/of verzorger(s)

Kinderen: inwoners van 0 tot 18 jaar

Jongeren: inwoners van 12 tot 18 jaar

Jongvolwassenen: inwoners van 16 tot 23 jaar

De sociale basis: De sociale basis bestaat uit wat inwoners met en voor elkaar doen en de meer professionele georganiseerde sociale basisvoorzieningen. Sociale basisvoorzieningen raken aan alle aspecten van het dagelijks leven: ontmoeting, onderwijs, opvoeding, werk, gezondheid, wonen, bewegen, cultuur en veiligheid. Alles bij elkaar vormen die voorzieningen een vangnet van hulp en steun. Ze zijn zichtbaar en laagdrempelig, iedereen kan er gebruik van maken. Voor veel sociale basisvoorzieningen is de gemeente primair verantwoordelijk (wettelijk en financieel). Basisvoorzieningen zijn laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk, denk hierbij bijvoorbeeld aan Jeugd & Gezin/consultatiebureau, school, kinderopvang, het welzijnswerk, sport- en vrije tijdclubs, jongerenwerk of maatschappelijk werk.

Jeugdhulp: In de Jeugdwet (artikel 1.1 sub 1) is de onderstaande definitie van jeugdhulp opgenomen:

1. De ondersteuning van, en hulp en zorg (niet zijnde preventie) aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, of opvoedingsproblematiek van ouders.
2. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt.
3. Het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychische aandoening of beperking, die de leeftijd van 18 jaar nog niet hebben bereikt, met dien verstande dat de leeftijdsgrens van 18 jaar niet geldt voor jeugdhulp in het kader van jeugdstrafrecht.

Jeugdzorg: Jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering

Kinderrechten: De Universele rechten van het kind, zoals opgenomen in het Verdrag voor de Rechten van het Kind, 1969

Passende ondersteuning: Ondersteuning/hulp is passend als:

- Die aansluit bij de problematiek, ontwikkelingsbehoefte en mogelijkheden van kinderen en hun ouders; en
- Die zo licht mogelijk is, maar ook direct intensief als dat nodig is; en
- Wanneer de professional(s) kunnen toelichten en/of kinderen/ouders ervaren dat de hulp bijdraagt aan het opheffen of verminderen van de ontwikkelingsbedreiging/onveiligheid, respectievelijk verminderen van het recidiverisico; en
- Als die overeenkomt met het plan, dat een gedragen koers bevat.
- N.B. De ondersteuning is ook passend als blijkt dat het gezin en de professional het ingezette alternatief passend vinden.

Bijlage 2. Programma's en activiteiten

Een indicatief overzicht van (preventieve) programma's en activiteiten voor jeugdigen en (aanstaande) ouders worden georganiseerd:

- Het programma Kansrijke Start richt zich op kinderen – met name in een kwetsbare omgeving – in de eerste 1000 dagen van hun leven, als ondersteuning aan (aanstaande) ouders bij het geven van een goede start aan hun kind.
- Gooise Meren is een JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) gemeente. Het doel is om de jeugd te stimuleren tot het maken van gezonde keuzes en het voorkomen van overgewicht en obesitas, waarmee latere gezondheidsproblemen worden voorkomen.
- We werken met een Preventie- en handavingsplan alcohol en drugs. Hierin beschrijven we wat we doen om het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren te voorkomen en te verminderen. We kiezen voor een combinatie van voorlichting, naleving en handhaving en een gezamenlijke aanpak van gemeente, onderwijs, horeca en inwoners. Zo zijn we bijv. aangesloten bij het samenwerkingsconvenant Rookvrije Generatie Gooi en Vechtstreek, die als doel heeft een rookvrije generatie in 2040 en sluiten we aan bij landelijke bewustwordingscampagnes.
- Het vergroten van de mentale weerbaarheid is een van de speerpunten in ons lokaal gezondheidsbeleid. Zowel Jeugd en Gezin als Versa Welzijn bieden vrij toegankelijke programma's voor kinderen en jongeren gericht op het vergroten van de weerbaarheid. Ook is de mentale gezondheid en weerbaarheid een bespreekpunt in ons overleg met het onderwijs.
- Jaarlijks wordt, in samenwerking met JOGG Gooise Meren, in november de Week van de Mediawijsheid georganiseerd.
- Jongerenwerkers van Versa Welzijn, jeugdagenten, (jeugd) BOA's en de outreachend jongerenconsulent kunnen worden getraind op het gebruik van Cyber-24 (serious game), zodat zij met groepen jongeren aan de slag kunnen met bewustwording ten aanzien van onderwerpen als sextortion, online fraude en oplichting, hacken, veilig op social media en ID-fraude.
- In het beleids- en actieplan Mantelzorg(er): onzichtbaar en onmisbaar, Goud Waard worden manieren uitgewerkt om de jonge mantelzorgers te ondersteunen met het behouden, of het hervinden, van een gezonde balans tussen zorgen voor naasten en zorgen voor zichzelf.
- Het belangrijkste doel van Samen oplopen is dat kinderen uit gezinnen met complexe problemen gezond kunnen opgroeien. Hiertoe wordt de informele en formele zorg sterker met elkaar verbonden door een gezinsvrijwilliger samen te laten werken met een professionele hulpverlener.
- In het project Buurtgezinnen ontlast een steungezin ouders en geeft het extra aandacht aan kinderen in overbelaste gezinnen, zodat voorkomen wordt dat problemen verergeren.
- Gooise Meren Beweegt informeert ouders en kinderen over sport- en beweegactiviteiten en een gezonde leefstijl, organiseert nieuwe sport- en beweegactiviteiten en verbetert bestaande sport- en beweegactiviteiten – ook in de openbare ruimte.
- Uniek Sporten is een sport- en beweegaanbod voor kinderen met een beperking.

Bijlage 3. Taken en verantwoordelijkheden voor een succesvolle schoolloopbaan

Taken en verantwoordelijkheden van een gemeente ten aanzien van een succesvolle schoolloopbaan

Leerplicht/RMC/jeugdwerkloosheid

Jeugdigen hebben niet alleen het recht op onderwijs, maar ook een plicht tot onderwijs. De taken met betrekking tot de leer- en kwalificatieplicht heeft Gooise Meren overgedragen aan het Regionaal Bureau Leerlingzaken. Zij coördineren ook de aanpak terugdringen jeugdwerkloosheid.

Onderwijshuisvesting

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de (vervangende) nieuwbouw, tijdelijke huisvesting en de eerste inrichting van scholen in het basisonderwijs, voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs. Het beleid hieromtrent leggen we vast in het Integraal Huisvesting Plan (IHP).

Klokurenvergoeding gymvoorzieningen/Grondslag materiële instandhouding lichamelijke oefening

De gemeente stelt het aantal klokuren lichamelijke oefening vast dat- per groep leerlingen per week- wordt aangeboden.

Leerlingenvervoer

Gemeenten hebben een zorgplicht voor het leerlingenvervoer. Ouders kunnen hierop een beroep doen als kinderen vanwege ziekte, handicap of gedragsproblemen vervoer nodig hebben naar de voor hen passende vorm van onderwijs én ze zelf niet in staat zijn hun kind naar school te brengen. De gemeenteraad stelt de voorwaarden vast in een verordening leerlingenvervoer.

Onderwijsachterstanden

Ieder kind moet met een goede start aan de basisschool kunnen beginnen, vandaar dat het Rijk middelen verstrekt aan gemeenten en onderwijsinstanties ter voorkoming en bestrijding van onderwijsachterstanden.

Het onderwijs aan nieuwkomers wordt regionaal gecoördineerd en georganiseerd.

Kinderopvang

De uitvoering van de taken op het gebied van toezicht op en handhaving van de kwaliteitseisen die de Wet kinderopvang stelt aan de kinderopvang is uitbesteed GGD Gooi en Vechtstreek.

Zorgplicht openbaar onderwijs

De gemeenteraad is extern toezichthouder voor het openbaar onderwijs.

Passend onderwijs

De gemeente en de samenwerkingsverbanden passend onderwijs stemmen hun beleidsplannen (ondersteuningsplan of jeugdbeleid) op elkaar af. Soms is het ook nodig dat onderwijs, jeugdhulp en gemeente afstemmen rondom individuele ondersteuning.

Ernstige Enkelvoudige Dyslexie

De zorg voor kinderen van 7 tot en met 12 jaar met ernstig enkelvoudige dyslexie (EED) valt onder de

Jeugdwet. Gemeente hebben daarmee de taak om deze dyslexiezorg te organiseren en te financieren. EED betekent dat het kind naast dyslexie geen ggz-stoornis, beperking of andere taal- of leerstoornis heeft die belemmerend is voor dyslexieonderzoek en/of -behandeling.

Bibliotheek

De bibliotheek heeft een belangrijke taak in het ondersteunen van de taalontwikkeling van (taalzwakke) jeugdigen. Gooise Meren verstrekt subsidie aan de bibliotheek voor het verzorgen van taalactiviteiten aan kinderen.

Bijlage 4. Verantwoording

Bij de totstandkoming van het Integraal Beleidsplan Jeugd is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

Begroting 2024, Gooise Meren.
Beleidsplan Bescherming & Opvang Regio Gooi en Vechtstreek 2022–2025 'Herstel de verbinding'.
Beleidsplan Sociaal Domein 2022 'Blijven bouwen aan een krachtige samenleving'. Gooise Meren.
College-uitvoeringsprogramma, 2023–2024, Gooise Meren.
Corona gezondheidsmonitor jeugd 202. GGD Gooi en Vechtstreek, 2022.
Gezondheidsmonitor Jeugd 2021 | GGD.
Dashboard onderwijskansen. CBS, 2023.
De stand van de Jeugdzorg. CBS, 2023.
Drug, Demon, or Donut? Theorizing the Relationship Between Social Media Use, Digital well-being and Digital Disconnection. Current Opinion in Psychology. Abeele, M. M. V., Halfmann, A., & Lee, E. W., 2022.
Een toekomst met perspectief. Doorontwikkeling samenwerkingsafspraken Jeugdhulp. Regio Gooi en Vechtstreek. 2021.
Gelijke ontwikkelkansen voor elk kind. Beleidskader Onderwijskansen. Gooise Meren, 2019.
Gelijk goed beginnen. Succesvol bouwen aan de basis voor gezondere generaties. Roseboom. T., 2020
Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022. GGD Gooi en Vechtstreek, maart 2023
Gooise Meren op Koers. Coalitieakkoord Gooise Meren 2022–2026
Hervormingsagenda Jeugd 2023–2028.
Jaarrapport Landelijke Jeugdmonitor 2023, CBS Statline.
Jaarverslag leerplicht, RMC en VSV2021/2022. Regionaal Bureau Leerlingzaken. Gooi en Vechtstreek.
Nota publieke gezondheid. Iedereen een gezonde basis. Gooise Meren, 2022
Opgroeien en opvoeden. Normale uitdagingen voor kinderen, jongeren en hun ouders. Nederlands Jeugdinstituut, 2020.
Opgroeien in Gooise Meren. Onderzoek naar het opgroeien in Gooise Meren. Moventem, 2021.
Peilnota Sociaal Domein. Maatwerk Jeugd en WMO. Gooise Meren, 2022.
Preventie en Handavingsplan alcohol en drugs 2021–2024. Gooise Meren.
Programma Jeugd & Onderwijs 2022–2026. Regio Gooi en Vechtstreek.
Rapport evaluatie Inkoop. Regio Gooi en Vechtstreek, 2021.
Samenwerken aan een passende plek voor elk kind. Ondersteuningsplan 2023–2027.
Samenwerkingsverband Unita.
Samenwerken aan een passende plek voor elke jongere. Ondersteuningsplan 2023–2027.
Samenwerkingsverband Qinas.
Sociale netwerken van ouders. SCP, 2021.
Staat van de jeugd, Nederlands Jeugdinstituut, 2023.
Statline Jeugdmonitor CBS, 2023.
The Ecology of Human Development, U. Bronfenbrenner, 1979
Uitvoeringsplan 2021 – 2023, Nota Publieke gezondheid. Gooise Meren, 2022.
Verdrag inzake de rechten van het kind, 1989.
Visie Buitenruimte. In Gooise Meren is de buitenruimte van en voor iedereen. Gooise Meren, 2018.
World of Influence. Understanding What Shapes Child Well-being in Rich Countries. Unicef, 2020.
Www.waarstaategemeente.nl